

(FINANCIEEL) JAARVERSLAG

2019

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe
te Alphen aan den Rijn

GROENENDIJK
onderwijsadministratie

Bezoekadres Trapezium 210, Sliedrecht
Postadres Postbus 80, 3360 AB Sliedrecht

T (0184) 41 25 07
<http://www.groenendijk.nl/>

INHOUDSOPGAVE

A TOELICHTING OP ONDERDELEN VAN HET JAARVERSLAG

Bestuursverslag	1
Kengetallen	51

B JAARREKENING

B1 Grondslagen	52
B2 Balans per 31 december 2019	57
B3 Staat van baten en lasten 2019	59
B4 Kasstroomoverzicht 2019	60
B5 Toelichting behorende tot de balans	61
B6 Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten	68
B7 Overzicht verbonden partijen	72
B9 WNT	73
B10 Niet uit de balans blijkende activa en verplichtingen	75
B11 Gebeurtenissen na balans	76
B12 Statutaire regeling omtrent bestemming resultaat	77
B13 Ondertekening jaarverslag	78

C OVERIGE GEGEVENS

C1 Controleverklaring	79
-----------------------	----

Bestuursverslag 2019

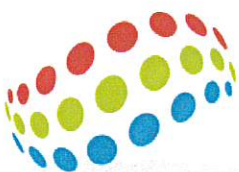
Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe

Al Qalam

An Noer

SISR&G

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
1. Hoofdstuk 1: Visie en missie	5
1.1 Veelzijdig ontwikkelen in een veilige en uitdagende omgeving	5
1.2 Kernwaarden	5
1.3 Onze identiteit	6
2. Hoofdstuk 2: Organisatie	7
2.1 De Stichting	7
2.2 De leerlingen en hun ouders	7
2.3 De teams	7
2.4 Het bestuur	7
2.5 Bestuurssamenstelling	7
2.6 Medezeggenschap	8
2.7 Code Goed Bestuur	8
2.8 Klachtenregeling	8
2.9 Administratie	8
2.10 Dialoog	8
2.11 Ouderbetrokkenheid	9
2.12 Zaken met politieke of maatschappelijke impact	10
2.13 AVG	10
2.14 Kwaliteitscyclus en interne beheersing	10
2.15 Bestuursformatieplan	10
2.16 Begroting en jaarrekening	11
3. Hoofdstuk 3: Ons onderwijs	12
3.1 Onderwijskundig beleid	12
3.2 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken	12
3.3 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid	12
3.4 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek	13
3.5 Kwaliteit van het onderwijs gericht op gelijke kansen	13
3.6 Kwaliteitszorg vanuit onderwijskundig leiderschap	13
3.7 Passend Onderwijs	14
3.8 Handelingsgericht werken	15
3.9 Zicht op onderwijs	15
3.10 De kwaliteit verbeteren	16
3.11 Verantwoording onderwijskwaliteit	16
3.12 ICT	17
3.13 Onderwijsprestaties	17
3.14 Leerlingaantallen	18
3.15 Inspectie van het Onderwijs	18
3.16 Prestatiebox	19
3.17 Burgerschap	19
3.18 Cultuureducatie	20
3.19 Veiligheidsbeleid	20
3.20 Taalontwikkeling	20
3.21 Tevredenheidsonderzoeken	21
3.22 Projecten	21
3.23 Leerlingenraad	21
4. Hoofdstuk 4: Het personeel	22
4.1 Strategisch personeelsbeleid	22
4.2 Teamontwikkeling	22
4.3 Werkdrukmiddelen	23
4.4 Personeelsontwikkeling en beschikbaarheid gekwalificeerd personeel	23
4.5 Voorziening duurzame inzetbaarheid	23

4.6 Personeelssterkte	23
4.7 Verdeling mannen en vrouwen per salarisschaal	24
4.8 Leeftijdsverdeling	24
4.9 Ziekteverzuim	25
4.10 Privacy	25
4.11 Functiemix	25
4.12 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen en ontslag	25
5. Hoofdstuk 5: Huisvesting en duurzaamheid	27
5.1 Huidige situatie	27
5.2 Integraal Huisvestingsplan gemeente Gouda	27
5.3 Duurzaamheid	27
6. Hoofdstuk 6: Financiën	28
6.1 Inleiding	28
6.2 Financieel beleid	28
6.3 Meerjarige begroting	28
6.4 Financien gekoppeld aan onderwijskwaliteit	28
6.5 Treasurybeleid	28
6.6 Rapportage aanwezigheid en werking interne risico- en controlesysteem	29
6.7 Allocatie middelen	29
6.8 Onderwijsachterstandenmiddelen	29
6.9 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	30
6.10 Toelichting op investeringsbeleid, investeringen boekjaar en toekomst	31
6.11 Financiële positie op balansdatum	31
6.12 Toelichting op de balans	31
6.13 Toelichting op de staat van baten en lasten	33
6.14 Analyse kasstromen	34
6.15 Treasuryverslag	34
6.16 Kengetallen en toelichting	35
7. Hoofdstuk 7: Toekomstige ontwikkelingen	38
7.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs	38
7.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek	39
7.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg	39
7.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel	40
7.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting	40
7.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen	40
7.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid	41
8. Hoofdstuk 8: Continuïteitsparagraaf	42
8.1 Inleiding	42
8.2 Covid-19 (Corona)	42
8.3 Leerlingenaantal	42
8.4 Toename en afname rijksinkomsten	43
8.5 Passend Onderwijs	43
8.6 Ontwikkeling salariskosten	43
8.7 Beleidsvoornemens, impact op de meerjarenbegroting	43
8.8 Kengetallen verslagjaar en prognose 3 volgende jaren	44
8.9 Balans verslagjaar en prognose 3 volgende jaren	44
8.10 Staat van baten en lasten verslagjaar en prognose 3 volgende jaren	45
8.11 Toelichting op de personele bezetting en leerlingaantallen	45
8.12 Toelichting op de meerjarenbegroting (verwachte ontwikkelingen financiering, huisvesting, enz.)	46
8.13 Ontwikkeling kengetallen op basis van de Meerjarenbegroting 2019 – 2023	47
9. Hoofdstuk 9: verslag toezichthoudend orgaan	48

VOORWOORD

De Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe biedt u hierbij het jaarverslag 2019 aan. Het geeft u een beeld van een aantal ontwikkelingen die zich in dat kalenderjaar hebben voorgedaan.

In 2019 is het proces om te komen tot een nieuw strategisch beleidsplan afgerond. Het is tot stand gekomen in samenspraak met het team, het bestuur, de ouders en de medezeggenschap.

Het strategisch beleidsplan is een planningsdocument voor de ontwikkeling van de school, het geeft richting aan, zonder ons op details vast te leggen.

Er is krapte op de arbeidsmarkt en dat is ook binnen onze school steeds meer voelbaar. Er zijn nauwelijks sollicitanten op opengestelde vacatures. Ook zijn er geen invallers beschikbaar bij afwezigheid van personeel en steeds vaker moeten daarom personeelsleden die geen lesgevende taken hebben bijspringen.

Het hart van de school zijn de leerkrachten die elke dag zich weer inzetten om in een veilige omgeving de leerlingen les te geven, zodat zij zich naar hun vermogen kunnen ontwikkelen. Met veel passie en betrokkenheid werken zij aan onze missie:

Vanuit een islamitische identiteit kinderen en medewerkers een veilige, inspirerende en kwalitatief uitstekende leer- en werkomgeving bieden.

Ten tijde van het afronden van dit verslag gaat het Coronavirus de wereld over. Ook in Nederland is sprake van een ernstige crisissituatie, die grote impact heeft op de samenleving en het onderwijs. En daarmee op onze scholen. We weten niet wat de toekomst brengt, maar we weten wel dat Allah/God deze wereld in Zijn hand heeft.

Namens het bestuur,

mr. Said Boukayouh
Dagelijks bestuurder

Hoofdstuk 1: Visie en missie

1.1 Veelzijdig ontwikkelen in een veilige en uitdagende omgeving

Vanuit een islamitische identiteit kinderen en medewerkers een veilige, inspirerende en kwalitatief uitstekende leer- en werkomgeving bieden.

Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen talenten en verdient gelijke kansen om zijn talenten te ontwikkelen. Op onze scholen doet elk kind hiervoor de nodige kennis en vaardigheden op, zodat zij later goed voorbereid kunnen meedoen in de Nederlandse multiculturele samenleving.

Het is onze missie om de kinderen van onze scholen voor te bereiden op een constructieve deelname aan de Nederlandse samenleving door ze een veelzijdige ontwikkeling te bieden in een uitdagende omgeving.

Op onze scholen:

1. Is er kwalitatief uitstekend onderwijs waarbij wordt aangesloten bij de uniciteit van elk kind.
2. Ontwikkelen de kinderen een veelzijdige basis aan kennis en vaardigheden voor nu en voor later.
3. Is er evenwichtige aandacht voor het denken, het doen en het welbevinden en levensbeschouwelijke waarden.
4. Is er onderwijs dat aansluit bij de waarden en normen en islamitische identiteit vanuit de lokale gemeenschap.
5. Is er een inspirerende en veilige leer- en werkomgeving voor iedereen.

Wat kan er van ons verwacht worden?

1. Veiligheid in een positieve sfeer.
2. Deskundige en betrokken leraren.
3. Een moderne en uitdagende leeromgeving.
4. Onderwijs dat past in de wereld van vandaag en morgen.
5. Aandacht aan de islamitische identiteit van de scholen.

Wat kunnen wij verwachten?

1. Dat onze leerlingen aandacht hebben voor zichzelf en hun omgeving.
2. Dat onze leerlingen verantwoordelijkheid nemen voor wat ze zeggen en wat ze doen.

1.2 Kernwaarden

Op onze scholen is ieder kind en iedere leerkracht welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Ons onderwijs leert kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars meningen of overtuiging. Er wordt op basis van diversiteit en gelijkwaardigheid actief aandacht besteed aan overeenkomsten en verschillen tussen kinderen.

We werken samen vanuit een viertal kernwaarden die richtinggevend zijn voor ons handelen

- Professionalisme
- Zorgzaamheid
- Duurzaamheid
- Samenwerking

Het uitgangspunt is altijd: Het goede goed doen!

- Voor ons is kwaliteit een stralend kind dat samen met andere kinderen zichtbaar plezier heeft in leren, spelen en ontdekken.
- Op onze scholen is vertrouwen de basis voor alles.

Waar staan de kernwaarden voor

Onder professionalisme verstaan wij dat we kwaliteit willen leveren. We denken daarbij allereerst aan kwalitatief goed onderwijs. Dit uit zich zowel in een goede kwaliteit van lesgeven, de communicatie met ouders als ook in de bereidheid het eigen handelen en de schoolorganisatie te verbeteren.

Zorgzaamheid betekent voor ons dat we openstaan en ondersteunend zijn aan de ontwikkelbehoeften van het kind, de ouder en collega's. Het is onze taak te zorgen voor een veilig pedagogisch leer- en werkklimaat. Daarbij leggen we verantwoording af over ons handelen, zowel naar elkaar toe als ook naar leerlingen, ouders en samenwerkende organisaties.

Duurzaamheid houdt in dat we consistent zijn, continuïteit belangrijk vinden, betrouwbaar zijn, het goede behouden, onderwijs geven dat past bij de tijdsgeest, authentiek en financieel solide zijn. We bereiden de kinderen voor op hun toekomst, hun rol en hun verantwoordelijkheid in de hedendaagse multiculturele samenleving. Dit betekent dat wij ontwikkelingen en innovaties in het onderwijs op de voet volgen. We hebben respect voor mens, milieu en maatschappij.

Samenwerken betekent voor ons dat we respect hebben voor elkaar en luisteren naar elkaar. We werken dan ook nauw samen binnen de teams, met leerlingen en ouders. Daarbij staat het gezamenlijke resultaat voorop. Onze scholen stellen zich open voor inbreng van ouders en leerlingen, we nodigen ze uit hun inbreng te leveren, mee te denken en te beslissen.

1.3 Onze identiteit

Onze scholen zijn islamitische scholen. Dat betekent dat we belang hechten aan het in woord en daad uitdragen van de islamitische identiteit in het onderwijs. Op onze scholen wordt aandacht besteed aan het specifieke van de islam door bijvoorbeeld het houden van gezamenlijke vieringen. Als islamitische scholen willen wij, op basis van wederzijds respect, openstaan voor leerlingen, ouders EN personeelsleden met een andere culturele of religieuze achtergrond, zonder onze eigen identiteit te verliezen. Wij willen de leerlingen laten ervaren dat je als mens en als kind kunt bijdragen aan een waardevolle toekomst, dat het dankbaar is om je in te zetten voor een betere wereld en dat het noodzakelijk is te werken aan gerechtigheid, verdraagzaamheid en vrede. Verschillen moeten bespreekbaar zijn en geaccepteerd worden. Tevens streven wij ernaar dat iedereen, met een handicap van welke aard dan ook, respectvol en onbevooroordeeld tegemoet getreden wordt.

De islam vertelt ons immers: "Een moslim is iemand die wordt gedreven door goede intenties, die doet voor zijn naaste wat hij voor zichzelf graag wil, die matig is in alles en extremen verafschuwt, die goede werken doet, die zijn verantwoordelijkheid neemt, alle mensen als gelijken beschouwt, die goed is voor zijn buren ongeacht hun geloof, die zorgzaam omgaat met het milieu en met de dieren, die rechtvaardigheid hoog in het vaandel heeft, die een slechte daad met een goede daad beantwoordt, enz."

Hoofdstuk 2: Organisatie

2.1 De stichting

De Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe is in 1989 opgericht als een stichting voor islamitisch onderwijs. Op onze scholen is ieder kind en iedere leerkracht welkom, ongeacht zijn of haar sociale, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond. Als stichting willen wij immers rechtvaardige kansen bieden aan alle kinderen. Ons onderwijs leert kinderen van jongs af aan respect te hebben voor elkaars meningen of overtuiging. Onze scholen streven drie doelen na, te weten het aanleren van kennis en vaardigheden, burgerschapsvorming en persoonsvorming. Onze scholen richten zich daarbij op een goed evenwicht tussen deze drie onderwijsdoelen om zo kinderen te kunnen begeleiden in hun ontwikkeling tot zelfstandige en sociale volwassenen.

2.2 De leerlingen en hun ouders

Al Qalam ligt in Gouda en An Noer ligt in Alphen aan den Rijn. Beide scholen hebben een stedelijke functie, hoewel er ook een aantal kinderen uit de regio komen.

De ouders hebben overwegend een lagere opleiding genoten en hechten veel belang aan een goede opleiding voor hun kinderen.

De scholen hebben gezamenlijk ruim 725 leerlingen (al Qalam: 456, An Noer: 292). Al Qalam telt 25 groepen en An Noer telt 16 groepen. De ouders van de scholen zijn over het algemeen sterk betrokken bij het onderwijs aan hun kind en bij de schoolactiviteiten.

2.3 De teams

Beide scholen hebben een enthousiast en gedreven team met relatief veel jongere leerkrachten. Beide scholen hebben een full time directeur. Naast de groepsleerkrachten die lesgeven aan deze groepen zijn er vakdocenten, intern begeleiders en onderwijsassistenten in dienst. De scholen worden ondersteund door een conciërge. Beide scholen hebben een managementteam dat bestaat uit de intern begeleiders en de directeur.

2.4 Het bestuur

Het bevoegd gezag is in handen van de Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe te Gouda. An Noer (23VH) en Al Qalam (27YG) zijn de twee scholen van dit bevoegd gezag.

Bij de bestuurlijke inrichting is gekozen voor een bestuur dat in rolverdeling is opgedeeld in een algemeen bestuur (bestaande uit minimaal 3 personen) dat een toezichthoudende functie heeft en een dagelijks bestuur (de dagelijks bestuurder) die het beleid voorbereidt in samenspraak met de directeuren en de GMR.

Deze bestuurlijke inrichting voldoet aan de eisen van een (functionele) scheiding van bestuur en (intern) toezicht. Via de statuten, het bestuursreglement, het treasurystatuut en het directiestatuut zijn de bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden van bestuur en directie helder geregeld.

2.5 Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling ziet er in 2019 als volgt uit:

Dhr. M. Belhassiouï, voorzitter (en personeel)

Dhr. M. Sabab, gebouwen en financiën

Dhr. Y. el Atrach, onderwijs

Dhr. S. Boukayouh, dagelijks bestuurder

Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat uit drie leden, waaronder één ouder.

Om hun taak, het houden van toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken en het terzijde dagelijks bestuurder, goed uit te voeren vergaderde het bestuur in 2019 vier maal.

Andere werkzaamheden leden Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur

De heer Sabab heeft als hoofdwerkzaamheid het zijn van ondernemer in de rijscholenwereld. Hij is eigenaar van een rijschool.

De heer Belhassiouï is financieel adviseur.

De heer El Atrach is manager bij een verzekeringsmaatschappij en docent aan de Hogeschool van Utrecht.

De heer Boukayouh (dagelijks bestuurder) heeft geen nevenfuncties.

2.6 Medezeggenschap

Binnen onze stichting is de medezeggenschap op schoolniveau ingericht door middel van een medezeggenschapsraad (MR) per school bestaande uit ouders en personeel. De rechten, plichten, taken en bevoegdheden van de MR zijn vastgelegd in een reglement. In de praktijk voert de directeur van de school het overleg met de MR.

Op bestuursniveau is de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) gesprekspartner. De dagelijks bestuurder legt voorgenomen besluiten ter instemming of advisering voor aan de GMR. De belangrijkste taak van de GMR is het toetsen van deze besluiten. Tijdens de GMR-vergaderingen is de dagelijks bestuurder een deel van de vergadering beschikbaar om uitleg en informatie te geven over het voorgenomen beleid. In de GMR zitten ouders en personeelsleden. De vergaderingen zijn openbaar.

Onze stichting is aangesloten bij de LCG WMS voor medezeggenschapsgeschillen.

2.7 Code Goed Bestuur

Bij de bestuurlijke inrichting is gekozen voor een bestuur dat in rolverdeling is opgedeeld in: Een algemeen bestuur (bestaande uit 3 personen) dat vooral een toezichthoudende functie heeft en een dagelijks bestuur (de dagelijks bestuurder) die het beleid voorbereidt en vaststelt. Deze bestuurlijke inrichting voldoet aan de eisen van een (functionele) scheiding van bestuur en (intern) toezicht. De gehanteerde bestuursvorm voldoet aan "de code goed bestuur". Tevens onderschrijven we de "Code Goed Bestuur in het PO" van de PO-raad. In het Toetsingskader Algemeen Bestuur wordt sturing en richting gegeven aan het toezicht, zijn de belangrijkste onderwerpen van het toezicht benoemd en zijn de toezichttaken nader gestructureerd.

2.8 Klachtenregeling

In het kader van de klachtenregeling functioneren vier medewerkers als interne vertrouwenspersoon. Twee op Al Qalam en twee op An Noer.

Veruit de meeste klachten over de dagelijkse gang van zaken in de scholen worden in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een juiste wijze afgehandeld. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht (ongewenst gedrag) niet mogelijk is, of indien de afhandeling niet naar tevredenheid heeft plaatsgevonden, kan men een beroep doen op de klachtenregeling. De klachtenregeling is door het bevoegd gezag, met instemming van de GMR, vastgesteld.

Naast de interne vertrouwenspersonen is er een externe vertrouwenspersoon: mevrouw mr. S. Hanin.

In 2019 zijn er geen klachten of meldingen geweest over ongewenst gedrag.

Onze stichting is aangesloten bij de onafhankelijke Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC)

Klachten 2019: Er zijn geen klachten binnengekomen bij de vertrouwenspersoon.

In het kader van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is er op elke school een aandachtsfunctionaris. De functionarissen zijn, samen met de directeuren bezig de vorig jaar gewijzigde meldcode te implementeren in de hele scholen. De meldcode is aangepast en wordt vastgesteld door het bestuur.

2.9 Administratie

De financiële administratie en de personeels- en salarisadministratie worden uitgevoerd door Groenendijk Onderwijs BV in Sliedrecht.

2.10 Dialoog

Het bestuur onderhoudt actief contacten met verschillende belanghebbenden. Dit varieert van gemeenten tot jeugdzorg en van ouders tot voortgezet onderwijs. Ouders ontvangen elke week een nieuwsbrief van de school van hun kind, waarin ook door het bestuur actuele thema's binnen de stichting worden beschreven. Zo blijven ouders op de hoogte van de ontwikkelingen binnen de stichting waar hun kind onderwijs ontvangt.

Om te komen tot een goed werkend proces van horizontale verantwoording kiest onze stichting voor een positieve en constructieve benadering. Daarnaast wordt ervoor gezorgd dat adequate informatie tijdig beschikbaar is en dat er voldoende tijd wordt uitgetrokken voor en aandacht gegeven aan alle belanghebbenden bij stakeholders. De belanghebbenden bij de stichting kunnen worden beschouwd als de vertegenwoordigers van de maatschappelijke relevante omgeving.

De opbrengst van de dialoog met de stakeholders zit vooral in het vroegtijdige opvangen van signalen, inzicht in stakeholderopvattingen en draagvlak en vertrouwen.

Beknopte weergave van samenwerking of dialoog:

Ouders	Via nieuwsbrieven delen van actuele thema's en ontwikkelingen.
Schoolteams	Regelmatig afleggen van geplande en ongeplande schoolbezoeken.
Gemeenten Gouda en Alphen aan den Rijn	Samenwerking op gebied van huisvesting, leerplicht, veiligheid, voor- en vroegschoolse educatie, jeugdzorg, passend onderwijs, privacy en bewegingsonderwijs.
Voortgezet Onderwijs	Afstemming met het voortgezet onderwijs in Gouda en Alphen aan den Rijn op gebied van resultaten, aanbod en samenwerking.
ISBO	Vereniging voor islamitisch onderwijs vanwege ondersteuning in kader van identiteitstrajecten en privacy. Ondersteuning bij evaluatie governance, bijwonen congressen en bijeenkomsten.
Onderwijsinspectie	Jaarlijks overleg met contactinspecteur en overleg vanwege vierjaarlijks onderzoek of deelonderzoeken, eventueel tussentijds overleg vanwege bijzondere situaties of omstandigheden, bijwonen van bijeenkomsten met inbegrip van het symposium Staat van het Onderwijs
Veilig Thuis	Overleg in het kader van professionalisering hanteren meldcode.
Samenwerkingsverband Rijnstreek	Overleg ver de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben.
Samenwerkingsverband Midden-Holland	Overleg ver de manier waarop alle leerlingen in het samenwerkingsverband zo goed mogelijk de passende ondersteuning kunnen krijgen die zij nodig hebben.
Kinderopvangorganisaties	Overleg in het kader van voor- en vroegschoolse educatie.
Brede School	Overleg in het kader van de aangeboden activiteiten door de stedelijke brede school in Gouda.
Politie Midden-Nederland	Overleg in het kader van het van veiligheid rondom de school.
GGD Midden Holland	Overleg op de gebieden jeugdgezondheidszorg, preventie en de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld.

2.11 Ouderbetrokkenheid

Wij zien ouderbetrokkenheid als een essentieel onderdeel van onderwijskwaliteit. Onze kinderen moeten de kans krijgen een ononderbroken schoolloopbaan te doorlopen en een brede maatschappelijke vorming te krijgen. Daarvoor is een gezamenlijke inzet nodig van ouders, professionals en de leerlingen zelf.

Uit onderzoek is onomstotelijk gebleken dat ouderbetrokkenheid een groot effect heeft op het functioneren van leerlingen binnen de school, op hun sociaal functioneren, hun cognitief functioneren, hun schoolprestaties en hun werkhouding. Een voorwaarde voor ouderbetrokkenheid is het aangaan van dialoog en educatief- en didactisch partnerschap tussen ouders en de professionals binnen de schoolorganisatie.

Ouders en professionals moeten in gesprek raken en blijven over de ontwikkeling van het kind thuis en op school en hoe daar in beide opvoedmilieus mee wordt omgegaan. Deze dialoog begint wanneer de leerling wordt ingeschreven en loopt de hele schoolloopbaan door. De school en ouders zijn hierbij gelijkwaardige partners. Al Qalam is -vanuit een eerdere inspectie bezoek VVE- een voorbeeldschool wat betreft ouderbetrokkenheid. Beide scholen hebben een ouderraad en plannen regelmatig een bijeenkomst.

2.12 Zaken met politieke of maatschappelijke impact

De reguliere contacten met de gemeentelijke overheden zijn onderhouden. De meest aangelegen wijze is het voorbereiden en bijwonen van het Lokaal Educatieve Overleg (LEA). In 2019 stond het gemeentelijk overleg in beide gemeenten hoofdzakelijk in het teken van het nieuwe IHP. Het IHP is met name voor Al Qalam van belang gezien de groei van de school. In het IHP is afgesproken dat Al Qalam een uitbreiding op eigen terrein krijgt van 406m². Daar waar nodig is ook op basis van casuïstiek contact gezocht met de betrokken ambtelijke dienst en of wethouder (te denken valt aan huisvestingszaken, onderwijsachterstandenbeleid, veiligheid). In kader van VVE-beleid en de lokale educatieve agenda wordt op verschillende niveaus gesproken. Verder merken we op dat de m.n. landelijke politieke situatie ten aanzien van moslims en in het bijzonder het islamitisch onderwijs door ons niet als stabiel wordt ervaren. Regelmatig geven (rechts-extreme) politici aan liever geen islamitisch onderwijs in Nederland te willen of deze zelfs te willen afschaffen. Dit zorgt voor permanente onrust bij ouders/moslims. Ook, al dan niet terecht, incidenten worden door politici uitvergroot of voor eigen politiek gewin gebruikt. Dit maatschappelijke probleem wordt steeds grimmiger van aard en heeft een grote impact op het welbevinden van moslims en hun kinderen. Dit alles wordt versterkt door een permanente negatieve berichtgeving in de media over het islamitisch onderwijs. Zowel de houding van de landelijke politiek als de media beschouwen wij als een groot risico voor onze veiligheid en voor het voortbestaan van het islamitisch onderwijs in Nederland.

2.13 Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG)

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming in werking getreden. Dat betekent dat er vanaf deze datum dezelfde privacywetgeving geldt in de hele Europese Unie (EU). Met ondersteuning vanuit de ISBO heeft SISR&G zich goed voorbereid op de gevolgen van de inwerkingtreding van de AVG. SISR&G heeft, met ondersteuning vanuit de ISBO, gedurende het afgelopen jaar een aantal stappen gezet rond de invoering van en het voldoen aan de bepalingen vanuit de AVG. Onze stichting heeft ook een FG (Functionaris Gegevensbescherming) aangesteld, mevr. Mr. S. Hanin en deze aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

2.14 Kwaliteitscyclus en interne beheersing

Kwaliteitszorg is een essentieel onderdeel van de interne beheersing binnen onze stichting. De kwaliteitscyclus ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Strategisch beleidsplan (beleid stichtingsniveau).
- Schoolplan (beleid schoolniveau).
- Jaarplan (beschrijft hoe de school dit jaar werkt aan doelstellingen uit haar schoolplan).
- Analyse februari (Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?)
- Gesprek directeur met de dagelijks bestuurder in maart (bespreken van de analyse, vastleggen van afspraken).
- Analyse juni en evaluatie jaarplan (Hoe staat de school ervoor? Waar moet worden bijgestuurd? Wat is daarvoor nodig?)
- Gesprek directeur met de dagelijks bestuurder in september (bespreken van de analyse, afspraken evalueren en nieuwe afspraken vastleggen. Tevens het nieuwe jaarplan vaststellen).
- Startgesprek directeur met dagelijks bestuurder in augustus.

Het dagelijks bestuur en de directeuren hebben via de rapportages en periodieke gesprekken zicht op de risico's en eventuele belemmeringen voor het benutten van kansen.

De scholen werken intensief samen. Wat gezamenlijk kan, wordt gezamenlijk gedaan. Op deze manier wordt kennis en ervaring gedeeld. De directeuren zijn integraal verantwoordelijk voor hun school.

2.15 Bestuursformatieplan

Het bestuursformatieplan is een onderdeel van de uitwerking van de strategische beleidsvisie. Het geeft een overzicht van de inkomsten en uitgaven van de personele middelen op basis van de geldende regelingen voor de komende vier jaar. Het geeft de beleidskeuzes weer en specificeert de besteding van de middelen binnen de kaders van de aangegeven uitgangspunten en beleidskeuzes.

2.16 Begroting en jaarrekening

De begroting geeft aan welke beleidsvoornemens de stichting heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. De begroting wordt door algemeen bestuur goedgekeurd.

De jaarrekening is het financieel eindverslag van de stichting, waarmee zij verantwoording aflegt over de besteding van de middelen. De accountant dient goedkeuring te geven aan de jaarrekening.

De ambitie van de stichting gaat verder. Juist op die terreinen die niet direct meetbaar zijn:

1. Zij wil bijdragen aan de ontwikkeling van het Nederlandse onderwijssysteem zodat zij ook in de toekomst kinderen de best mogelijke basis kan blijven bieden. Aandacht voor niet meetbare vaardigheden mag daarbij niet ontbreken.
2. Zij wil middels samenwerking een actieve bijdrage leveren aan kwalitatief goed onderwijs in de regio. Het tekort aan onderwijspersoneel ombuigen tot een kans door de organisatiestructuur en –cultuur in het onderwijs te actualiseren en te moderniseren.

Hoofdstuk 3: Ons onderwijs

3.1 Onderwijskundig beleid

We willen 'state of the art' scholen zijn. Hiertoe gaan we verder op de ingeslagen weg. Dit betekent de verdere invoering van collegiale visitaties en auditing, competentieontwikkeling en professionalisering en ICT als integraal onderdeel van het onderwijs. Daarnaast loopt op Al Qalam een traject betreffende een specifiek onderwijsconcept, Teach like a Champion en op de An Noer wordt verder ingezet op het Coöperatief leren. In 2019 is ingezet op een uitbreiding van de formatie van onderwijsassistenten. Leerkrachten zien de inzet van onderwijsassistenten als grote meerwaarde, ook in verband met passend onderwijs. De inzet is deels voor leerlingenzorg (waaronder arrangementen, uitgegeven door het samenwerkingsverband), deels voor werkdrukvermindering van leerkrachten. In de komende jaren zal verder worden ingezet op de verdere implementatie van Teach en het Coöperatief leren.

De scholen staan hanteren een open toelatingsbeleid. Elk kind is welkom.

3.2 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

Met beide directeurs van onze stichting is er een doorlopend gesprek over onze visie op het onderwijs. En wordt goed samengewerkt en er wordt een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het realiseren van goed onderwijs ervaren door de directeurs. Dit geldt tevens voor de intern begeleiders. Zij hebben afgelopen jaar hard gewerkt aan gemeenschappelijkheid en duidelijkheid. Processen over de beide scholen gelijktrekken en dezelfde taal spreken. Het verloopt naar verwachting, maar is nog wel in ontwikkeling. Onze leerkrachten worden steeds meer in hun kracht gezet. Een gedeeld gevoel van vakmanschap en de focus op het 'gewoon goed lesgeven' dragen bij aan de focus op het onderwijs.

Op alle scholen wordt gewerkt met leerteams, waarin de focus ligt op het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. Dat kan altijd nog beter en diepgaander. Mede hierdoor zijn leerkrachten steeds beter in staat de resultaten van hun leerlingen te analyseren. Ook dit vraagt nog om een verbetering, maar de start is gemaakt. De focus op doelgericht werken en het gebruik van de juiste didactiek is de afgelopen periode gegroeid. Dit is echter nog volop in ontwikkeling. Dit proces kost veel tijd en aandacht, maar heeft een groot effect op de kwaliteit van ons onderwijs.

3.3 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

Onze scholen zijn islamitische scholen. Er is ook aandacht voor de godsdienstige, levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden zoals die leven in de Nederlandse samenleving en met onderkenning van de betekenis van de verscheidenheid van die waarden.

Onze scholen zijn toegankelijk voor alle kinderen en leerkrachten, zonder onderscheid van godsdienst of levensbeschouwing. En ons onderwijs wordt gegeven met eerbiediging van ieders godsdienst of levensbeschouwing.

De scholen van onze stichting kennen geen apart toelatings- en verwijderingsbeleid en handelen volgens de in de WPO vastgelegde wettelijke toelatingsprocedure:

Om als leerling tot een school te worden toegelaten, moet een kind de leeftijd van 4 jaar hebben bereikt.

In de periode vanaf de leeftijd van 3 jaar en 10 maanden tot het bereiken van de leeftijd van 4 jaar kan het bevoegd gezag kinderen gedurende ten hoogste 5 dagen toelaten. Deze kinderen zijn geen leerlingen in de zin van de wet.

Leerlingen bij wie naar het oordeel van de directeur van de school de grondslag voor het volgend van aansluitend voortgezet onderwijs in voldoende mate is gelegd, verlaten aan het einde van het schooljaar de school, mits hierover met de ouders overeenstemming bestaat. In elk geval verlaten de leerlingen de school aan het einde van het schooljaar waarin zij de leeftijd van 14 jaar hebben bereikt.

De beslissing over de toelating en verwijdering van leerlingen berust bij het bevoegd gezag. De toelating tot de scholen is niet afhankelijk van het houden van rechtmatig verblijf in de zin van artikel 8 van de Vreemdelingenwet (2000) en is niet afhankelijk van een geldelijke bijdrage van ouders.

Toelating is altijd het uitgangspunt, weigering is een uitzondering. De scholen van onze stichting mogen een kind niet weigeren wegens godsdienstige of levensbeschouwelijke opvattingen.

Het bevoegd gezag kan een leerling alleen weigeren op basis van criteria die in het toelatingsbeleid van de betreffende school staan (en dus vermeld zijn in de schoolgids). Op het moment van aanmelding moet het toelatingsbeleid bekend zijn bij ouders. Weigering op grond van criteria die niet in de schoolgids vermeld staan vragen om een zwaardere motivering, dan gronden die vooraf bekend zijn.

3.4 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek

Wij stimuleren een onderzoekende en reflecterende houding bij alle medewerkers binnen de stichting. Wij vinden dit erg belangrijk omdat hierdoor het onderwijs voortdurend kan worden verbeterd, worden aangepast aan nieuwe ontwikkelingen en nieuwe kansen benut kunnen worden. Mensen met een onderzoekende houding stellen zichzelf voortdurend de vraag of hun veronderstellingen met betrekking tot goed onderwijs nog juist zijn en of de aanpak die zij hanteren werkt voor alle leerlingen. Leraren kunnen hun onderzoekende houding versterken door het uitvoeren van praktijkonderzoek.

Dit kan een grote bijdrage leveren aan de schoolontwikkeling. Dit gebeurt nog (te) weinig. Over het algemeen wordt gericht onderzoek gedaan door mensen die een opleiding volgen. De uitkomsten van deze onderzoeken worden wel gedeeld, maar er vindt niet altijd een vervolg plaats.

Bij de directeurs en de intern begeleiders is het doen van onderzoek meer onderdeel van hun professionele handelen. Zij doen dit regelmatig.

Over het algemeen geldt dat de analytische en onderzoekende vaardigheden van leerkrachten moeten worden vergroot. Dit zal vooral plaats vinden op schoolniveau bij het bespreken van de data uit de tussentijdse resultaten. De directeurs en intern begeleiders kunnen op die manier hun team meenemen.

Kort gezegd heeft het doen van onderzoek over de gehele linie nog extra aandacht wil dit een vast onderdeel worden van onze organisatie.

3.5 Kwaliteit van het onderwijs gericht op gelijke kansen

Ons onderwijs is gericht op het creëren van gelijke kansen voor onze leerlingen. Deze aanpak krijgt vorm op schoolniveau maar ook na voor- en na schooltijd. Op schoolniveau wordt op beide scholen veel aandacht besteed aan woordenschatonderwijs, mondelinge taalvaardigheid en rekentaal. Begrijpend lezen is een gebied waar veel van onze leerlingen moeite mee hebben. Bij de keuze van methodes wordt gezocht naar een goede aanpak, beide scholen besteden bijna jaarlijks een of meer studiedagen aan woordenschatonderwijs in relatie met begrijpend lezen.

Beide scholen hebben een focus op het bieden van een veilig pedagogisch klimaat. Een veilig pedagogisch klimaat is een voorwaarde om tot leren te komen. Onze scholen werken met de methode KiVa. De ontvangen OAB middelen van de gemeente Gouda worden benut voor het maken van schakelklassen en/of het verlengen van leertijd, door hetzij extra leertijd hetzij intensievere leertijd. Op de meeste scholen wordt remedial teaching ingezet voor het ondersteunen van leerkrachten bij de grote verschillen in niveau in de groep. Er wordt jaarlijks kritisch gekeken of een bepaalde groep in de school kan profiteren van klassenverkleining of meer handen in de klas.

Aan ouderbetrokkenheid wordt op beide scholen veel aandacht gegeven. In de onderbouwgroepen is er dagelijks een inloop waardoor ouders goed op de hoogte zijn het thema waaraan gewerkt wordt. Daarnaast wordt het empowerment van de leerlingen vergroot doordat we onder het personeel over voldoende rolmodellen beschikken.

Verder is de stedelijke brede school de manier voor leerlingen om hun talenten te ontdekken. In de brede school kunnen leerlingen kiezen uit een scala van activiteiten in talent- en vormingsgebieden van sport, techniek, kunst en cultuur en muziek tot koken. Onze leerlingen doen volop mee aan deze activiteiten van de Brede School.

3.6 Kwaliteitszorg vanuit onderwijskundig leiderschap

Beide directeurs zijn RDO gecertificeerd wat automatisch inhoudt dat de directeurs zich jaarlijks verder ontwikkelen door middel van scholing. Directeurs zijn meer dan voorheen onderwijskundig leider en geven vanuit inhoud sturing aan de schoolontwikkeling. Het systeem van kwaliteitszorg is hierbij ondersteunend. Onze stichting heeft in de kwaliteitszorgcyclus een jaarlijkse externe audit.

3.7 Passend Onderwijs

Passend onderwijs begint bij goed onderwijs. Daarnaast is een goede samenwerking met partners in de zorg belangrijk voor het goed functioneren van de scholen.

Er wordt meer dan voorheen ingezet op extra handen in de klas. Hier is voor gekozen, omdat vaak bepaalde problematiek die eigenlijk onder de basisondersteuning valt, geclusterd voorkomt in een groep waardoor dit toch niet behapbaar is voor een leerkracht.

Beide scholen hebben een samenwerkingsvorm met specialisten logopedie en fysiotherapie.

Voor passend onderwijs is de stichting aangesloten bij twee samenwerkingsverbanden. An Noer maakt deel uit van het samenwerkingsverband Rijnstreek en Al Qalam is gekoppeld aan het samenwerkingsverband Midden Holland Primair Onderwijs.

In 2019 hebben de samenwerkingsverbanden het ondersteuningsplan herzien. In lijn daarmee hebben beide scholen ook een heroverweging gemaakt ten aanzien van het schoolondersteuningsprofiel.

In dit zogenaamde 'SOP' staat aangegeven op welke wijze de school basisondersteuning kan bieden en welke expertise en mogelijkheden de school heeft om ook zwaardere ondersteuning te kunnen bieden.

Op het gebied van de basisondersteuning kunnen de scholen zelf voldoende ondersteuning bieden. Daar waar de basisondersteuning onvoldoende aansluit bij de behoefte van de leerling kan via arrangementen extra eigen ondersteuning worden geboden. Indien een school niet in staat is de nodige ondersteuning te bieden, dan kan een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) worden aangevraagd voor het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs. Het samenwerkingsverband beslist over de aanvraag om een TLV. In 2019 is door onze scholen voor 6 leerlingen (2 SBO en 6 SO) een TLV aangevraagd en toegekend gekregen door het samenwerkingsverband. Beide scholen kennen een laag aantal verwijzingen voor het speciaal (basis)onderwijs. De lage verwijzing naar het speciaal (basis)onderwijs geeft aan dat we op de scholen in ruime mate in staat zijn passend onderwijs vorm te geven. De zorgstructuur met op elke school meerdere Intern begeleiders (IB) in combinatie met vroegtijdige inzet van ondersteuningsarrangementen, draagt bij aan dit succes. Niettemin zien we de vraag naar ondersteuning toenemen en wordt de problematiek complexer. Het blijkt dat veel van de problematiek een relatie heeft met de thuissituatie van de leerling en de tweetaligheid.

Leerlingen waarvan het vermoeden bestaat dat zij meer of (hoog)begaafd zijn kunnen een programma volgen in de plusklas van de school (Al Qalam) of de plusklas van het samenwerkingsverband (An Noer). Een dagdeel per week krijgen deze leerlingen een uitdagend aanbod.

	Inkomsten	Lasten
SMW Midden-Holland (Al Qalam)	€ 142.750	
SMW Rijnstreek (An Noer)	€ 83.747	
Personele kosten (leerkrachten en onderwijsassistenten)		€ 183.827
Personele kosten IB en overige (zoals de Plusklas)		€ 36.627
Materiele kosten		€ 16.613
Totale baten en lasten	€ 226.497	€ 237.067
	- €10.570	

3.8 Handelingsgericht werken

Beide scholen werken vanuit de principes van handelingsgericht werken. Het onderwijs is erop gericht om kinderen mogelijkheden in handen te geven om inhoud te geven aan de wereld om hen heen. Daarbij spelen veel vaardigheden een rol, waarvan taal/lezen, schrijven en rekenen tot de basisvaardigheden horen. De ontwikkeling van deze vaardigheden samen met de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen volgen we nauwlettend aan de hand van toetsen en observaties. Om tegemoet te komen aan de verschillen plannen tussen kinderen wordt er gewerkt met groepsplannen op drie niveaus: basis, extra ondersteuning en verrijking/verdieping.

In de cyclus handelingsgericht werken (HGW) zetten de scholen de volgende stappen:

- het verzamelen van gegevens uit toetsen, observaties, en gesprekken met leerlingen/ouders in het leerlingvolgsysteem Parnassys. De gegevens in Parnassys bieden inzicht in de geplande vaardigheids groei per leergebied, de groei van de leerlingen op meerdere toetsmomenten en de actuele stand van zaken met betrekking tot de factoren die de ontwikkeling en het leren van de leerlingen belemmeren en bevorderen;
- het signaleren van leerlingen die zich niet conform de verwachtingen of prognose ontwikkelen;
- het benoemen van onderwijsbehoeften van leerlingen in het leerlingprofiel;
- het clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften in subgroepen;
- het doelgericht opstellen van een groepsplan op basis van de clustering;
- het uitvoeren en evalueren van het groepsplan;
- het afsluiten met groepsbesprekingen, monitoren en evalueren.

3.9 Zicht op onderwijs

Het bestuur heeft in voldoende mate zicht op de kwaliteit van het onderwijs. Zo heeft het bestuur de beschikking over de bovenschoolse modules van het leerling administratiesysteem ParnasSys. In dit systeem worden alle toetsgegevens van de scholen verwerkt en zijn daardoor zichtbaar voor het bestuur. Beide scholen werken met een systeem van toetsing om de ontwikkeling van die leerling te volgen. We noemen dit ook wel de Leerling Ontwikkeling en Volg Systeem (LOVS) toetsen. Die toetsen worden tweemaal per jaar afgenomen. In januari de 'midden-toets' en in juni de 'eindtoets'.

Kenmerkend voor stichting is dat vooral het betekenis geven aan de planvorming, evaluatie en bijstelling; er wordt veel tijd en aandacht besteed aan het bespreken van de betekenis van de plannen voor de kwaliteit van het onderwijs en de concretisering hiervan op de werkvloer.

De formele route van de kwaliteitszorg gaat via de WMK-PO tevredenheidsspeilingen en audits. De kwaliteitscyclus op schoolniveau bestaat uit het jaarplan, de tussentijdse rapportage en het jaarverslag van de school. Deze rapportages worden besproken in een managementgesprek met de dagelijks bestuurder. De schoolanalyses van de resultaten zijn een vast onderwerp van gesprek en worden meegeleverd met de rapportages.

Daarnaast maken alle leerlingen in groep 8 de verplichte eindtoets. Voor beide scholen geldt dat in 2019 gewerkt is met de CITO-eindtoets. Alle toetsgegevens worden op schoolniveau ingezet om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en om het aanbod op de ontwikkeling van die leerling af te stemmen. Het bestuur heeft vervolgens zicht op de behaalde toetsopbrengsten per school op groepsniveau. Daarnaast toetst elke school minimaal jaarlijks de sociale veiligheid van de leerlingen. Met deze monitor heeft het bestuur zicht op de vraag of de leerlingen zich veilig voelen in de groep of op de school. In 2019 is besloten om vanaf 2020 het pedagogisch en didactisch handelen van de leerkrachten in beeld te brengen door middel van het instrument Kapablo. Kapablo is een meetinstrument op genoemde domeinen en bedoeld om de vaardigheden van de leerkracht op objectieve wijze in beeld te brengen en de leerkracht als professional in ontwikkeling te brengen. Hoewel het bestuur geen zicht heeft op de individuele metingen, bestaat wel inzicht in de kwaliteit van het pedagogisch en didactisch handelen op groeps- en schoolniveau. Langs deze weg heeft het bestuur zicht op de vraag of goed lesgegeven wordt.

In het kwaliteitsdocument is een tweejaarlijkse externe audit van de scholen opgenomen. De rapportages met bevindingen van de auditor worden ook aan het bestuur voorgelegd en dragen bij aan het zicht op de onderwijskwaliteit. In 2019 is er op beide scholen een externe audit uitgevoerd.

3.10 De kwaliteit verbeteren

Zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs is één ding. Het werken aan verbetering van die kwaliteit is waar het feitelijk om gaat in het kader van kwaliteitszorg. De hiervoor genoemde instrumenten geven voldoende zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. Het bestuur voert vervolgens twee maal per jaar zogenaamde 'managementrapportage gesprekken' met de directeuren. Deze gesprekken zijn bedoeld om meer zicht te krijgen op de onderwijskwaliteit van de betreffende school en om afspraken te maken over het verbeteren van de kwaliteit.

3.11 Verantwoording onderwijskwaliteit

Verantwoording over de kwaliteit van het onderwijs vindt op verschillende niveaus plaats. Tweemaal per jaar verantwoordt de dagelijkse bestuurder zich richting het algemeen bestuur. Dit betreft een integrale verantwoording op de gestelde doelen ten aanzien van personeel, onderwijskwaliteit, huisvesting en financiën. Ten aanzien van de onderwijskwaliteit wordt in die integrale verantwoording ingegaan op de behaalde opbrengsten op de vakken rekenen, taal en lezen per school. Daarbij worden doelen, trends en verbeteracties benoemd. Daarnaast vindt verantwoording plaats via het bestuursverslag.

Op schoolniveau wordt de verantwoording inhoud gegeven via het (onderwijskundig) jaarverslag van de school. Daarnaast worden de behaalde opbrengsten tweemaal per jaar besproken in een gezamenlijk directie en IB overleg. Doel van dit overleg is gericht op interne verantwoording enerzijds en het leren van elkaar anderzijds.

Het sturen op referentieniveaus is voor onze stichting nieuw en sluit aan bij het nieuwe onderwijs-resultatenmodel, zoals dat vanaf augustus 2020 door de Onderwijsinspectie zal worden gehanteerd. Bij het beoordelen van de vraag of aan de norm is voldaan dient de schoolweging meegenomen te worden. Deze schoolweging wordt door het CBS vastgesteld aan de hand van een aantal criteria die betrekking hebben op de schoolpopulatie. De door de school te behalen doelen worden daarmee meer afgestemd op de populatie leerlingen dat de school bezoekt. In algemene zin geldt dat ten minste 85% van de leerlingen ten minste het niveau 1F dient te halen. Het streefniveau 1S/2F is bij voor onze scholen gemiddelde schoolweging van ruim 37 vastgesteld op ten minste 33,9%. Het landelijk gemiddelde ligt bij een schoolweging van 37 overigens op 46,4%.

Voor alle vakken geldt dat het functioneringsniveau van de leerlingen op 1F de signaleringsgrens van 85% overstijgt. Deze grens is echter de ondergrens die door de Onderwijsinspectie wordt gehanteerd. Het landelijk gemiddelde ligt op ruim 96% en dat is in lijn met de resultaten binnen onze scholen over de afgelopen drie jaren. In 2019 zijn er op beide scholen eigen, ambitieuze doelstellingen vastgesteld zodat we beter zicht hebben op de kwaliteit van de eigen scholen in relatie tot de eigen ambities. Hiermee worden de kaders gegeven waarbinnen gestuurd kan worden op de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs.

De vastgestelde eigen doelstellingen zijn:

		Signaleringswaarde % hoger dan of gelijk aan 1F	Signaleringswaarde % hoger dan of gelijk aan 1S of 2F
Norm inspectie		85	33,9
Eigen norm	rekenen	95	42
	(begrijpend) lezen	95	80
	taalverzorging	95	50

3.12 ICT

ICT-beleid staat in dienst van het onderwijsbeleid. Beide scholen maken volop gebruik van de beschikbare ICT-middelen. De ICT-ondersteuning is uitbesteed aan Heutink ICT. Op schoolniveau is er een ict coördinator. In het kader van de AVG is het beleid ten aanzien van de AVG opgesteld en waar nodig zijn procedures aangescherpt.

Beide scholen zijn in 2019 overgestapt op Office 365 en Sharepoint. Er was al langer behoefte aan een nieuw intranet en betere mogelijkheden om digitaal samen te werken. Dat is hiermee gerealiseerd. Een bijkomend voordeel is dat het niet meer nodig is om bestanden op losse gegevensdragers op te slaan omdat de bestanden via de Cloud te benaderen zijn. Op deze wijze gaan we ook zorgvuldig om met privacygevoelige informatie.

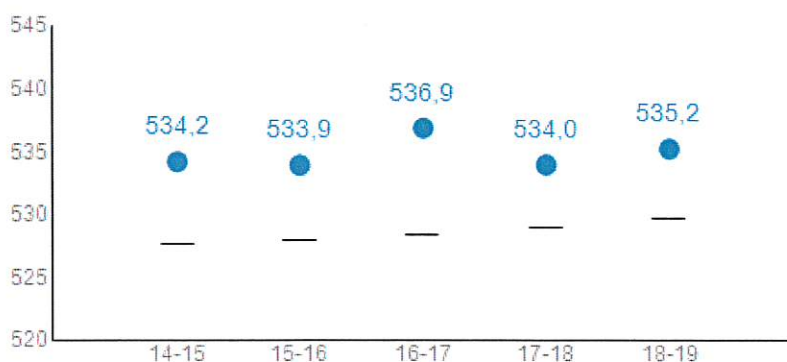
3.13 Onderwijsprestaties

Kwaliteitsbeleid is een belangrijk onderwerp voor de scholen. Ook in de landelijke pers wordt met betrekking tot dit onderwerp voortdurend over kwaliteit gesproken. Kwaliteit is in onze visie niet in de allereerste plaats een heel hoge CITO-score, hoewel het zeker zo is dat de leerkrachten hoge resultaten op het gebied van lezen, rekenen en taal nastreven, waarbij het kind met zijn of haar mogelijkheden centraal staat. Echter, de ontwikkeling van kinderen in de meest brede zin van het woord, het leren ontdekken van talenten en mogelijkheden en vooral het welbevinden van leerlingen is in onze ogen één van de belangrijke aspecten van goed onderwijs.

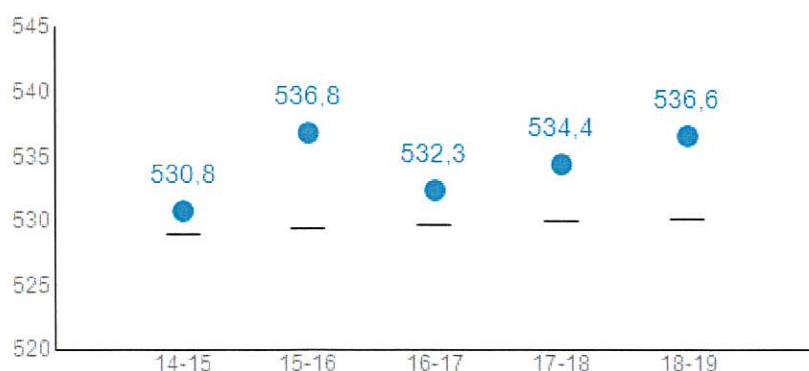
Als we kijken naar ons huidige onderwijsaanbod, dan blijkt uit analyses van de Cito-toets, de Eindcito en de adviezen voor het voortgezet onderwijs dat onze leerlingen goed scoren.

Hieronder staan de scores van onze scholen op de CITO Eindtoets.

Al Qalam:

An Noer:

3.14 Leerlingaantallen

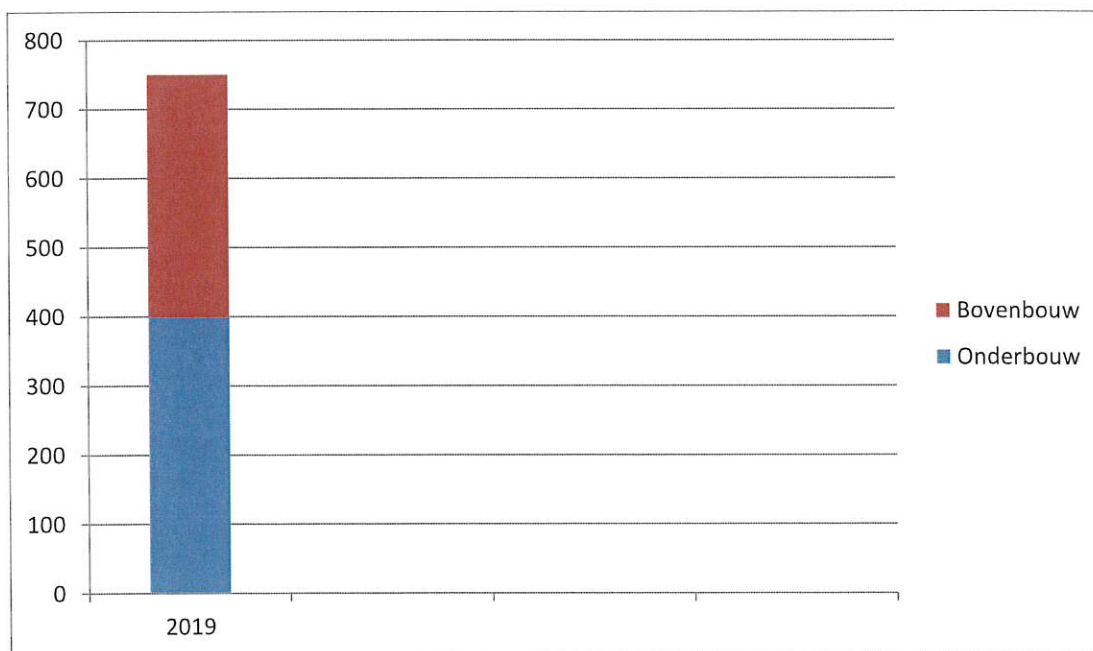
Op 1 oktober 2019 telde onze stichting 750 leerlingen. Het leerlingenaantal is, zoals uit onderstaande figuur blijkt, stabiel.

De lange termijnprognose blijft een stabiele situatie aangeven, met op de lange termijn een daling van het aantal leerlingen. De meeste leerlingen (meer dan 90%) stroomt met een (forse) taalachterstand en cultuurafstand in. Vooral de combinatie van taalachterstand en cultuurafstand maakt dat de scholen een forse taak hebben aan het wegwerken van deze achterstanden. We zien in de praktijk deze problematiek eerder toenemen dan afnemen.

In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen in 2019 vergeleken met de hieronder genoemde jaren.

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Al Qalam	457	461	436	440	436	434
An Noer	293	293	292	277	268	248
Totaal	750	754	728	717	707	682

De verdeling onderbouw-bovenbouw is een belangrijk signaal voor het verloop van de leerlingenontwikkeling. Ruim 53% (399 kinderen) van onze leerlingen zit in de onderbouw (4-7 jaar). Dit is gunstig. De tussentijdse schoolverlaters en zij-instromers in verband met verhuizingen zijn een onzekere factor ten aanzien van de leerlingenaantallen en een evenwichtige samenstelling van de groepen.

3.15 Inspectie van het onderwijs

Jaarlijks voert de inspectie van het onderwijs een risicoanalyse uit op basis van opbrengsten, jaarstukken en eventuele signalen over de school. Als er volgens de inspectie sprake is van een risico, dan volgt nader onderzoek. Deze risicoanalyse wordt met de dagelijks bestuurder besproken. Vanuit die analyse wordt de mate van toezicht vastgesteld. De onderwijsinspectie legt ook schoolbezoeken af. Alle scholen worden in principe tenminste eenmaal per vier jaar bezocht. Naar aanleiding van de schoolbezoeken stelt de inspectie een rapport op en krijgt de dagelijks bestuurder de gelegenheid te reageren op de inhoud van het rapport.

In 2019 heeft de inspectie geen school van onze stichting bezocht. Beide scholen hebben wel het zogenaamde basisarrangement. Dat betekent dat de scholen volgens de norm van de inspectie voldoende scoren op zowel de opbrengsten als de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie heeft de An Noer wel in het kader van het thema-onderzoek naar de extra ondersteuning bezocht. De mondelinge terugkoppeling was positief.

3.16 Prestatiebox

Om de ambities met betrekking tot de kwaliteit van het onderwijs zoals die in het bestuursakkoord staan beschreven, te verwezenlijken heeft het Ministerie met ingang van 2012 extra financiële middelen beschikbaar gesteld in de vorm van de Prestatie box. Er is geld beschikbaar gesteld voor onder andere de verdere professionalisering van de schoolleiders en leraren, een budget voor opbrengstgericht werken en middelen voor het versterken van de kwaliteit van cultuureducatie.

De genoemde ambities behoren allemaal tot de kerntaken van het onderwijs. Het geld uit de prestatiebox is dan vooral bedoeld om die investeringen te versterken, te verdiepen en te versnellen. De Stichting heeft de prestatieboxgelden als volgt besteed:

- De middelen voor cultuur zijn onder andere ingezet voor het bezoeken van voorstellingen en musea.
- Taalonderwijs, met name begrijpend lezen en woordenschatonderwijs.
- Begaafdenonderwijs.
- Leerkracht cultuuronderwijs.

3.17 Burgerschap

We vinden burgerschap van cruciaal belang voor onze leerlingen en doen er alles aan om onze leerlingen de basiskennis, vaardigheden en houding bij te brengen die ze nodig hebben om nu en straks actief te kunnen meedoen in de multiculturele samenleving.

Zo hebben beide scholen al jaren een goed functionerende leerlingenraad. De kinderen weten zich gehoord en dragen door hun inbreng bij aan de kwaliteit van de organisatie. De punten die zij inbrengen komen voort uit de klassen, deelname aan de raad is vanaf groep 5. De raad komt via geheime verkiezingen in de klassen tot stand. Een geweldige oefening in democratisch burgerschap.

Vanuit de wens om onze leerlingen actief te informeren over de seksuele diversiteit en de acceptatie daarvan, gebruiken we de methode "Help, ik word volwassen!". Deze methode helpt ons de seksuele diversiteit op een goede wijze bespreekbaar te maken en zo de acceptatie te vergroten.

Zoals gebruikelijk hebben beide scholen ook dit jaar enthousiast deelgenomen aan allerlei activiteiten. Een deel van deze activiteiten wordt verzorgd door de Brede School. We maken dankbaar gebruik van de vele activiteiten die via de Brede School worden aangeboden.

Het betreft zowel sportieve activiteiten zoals tennislessen en schaatsen, maar ook technieklessen, training sociale vaardigheid, poppenkast voor de kleuters, creatieve lessen, museabezoek, etc.

Jaarlijks terugkerende activiteiten zijn deelname aan de Jeugdavondvierdaagse in zowel Gouda als Alphen aan den Rijn, deelname aan de regionale Schoolvoetbaltoernooien, de Kinderboekenweek, de Voorleesdagen, de Voorleeswedstrijd en De Grote Rekendag. Daarnaast uiteraard de jaarlijkse Sportdag en de viering van onze eigen religieuze feesten: het Offerfeest en het Suikerfeest.

Andere activiteiten in 2019 die bijdragen aan een goede burgerschapsontwikkeling van onze leerlingen waren:

- Godsdienstlessen. Tijdens deze lessen komen, meestal aan de hand van islamitische verhalen, verschillende levensvragen aan de orde. Wij zien onze scholen als democratische gemeenschappen. Iedere leerling heeft een stem en iedereen krijgt de kans om mee te denken en zich verantwoordelijk en betrokken te voelen.
- Leerlingen uit groep 8 zijn leestutor voor jongere leerlingen.
- Onze leerlingen werken met een methode voor wereldoriëntatie. Deze methode dekt alle relevante kennisgebieden op het terrein van mens, maatschappij en natuuroriëntatie.
- Bevorderen van gezond gedrag in de school. De scholen doen bijv. mee aan Schoolontbijt en EU-schoolfruit.

- In de groepen 3, 4 en 5 wordt met behulp van de handleiding wekelijks "Nieuws uit de Natuur" gekeken.
- In de groepen 6, 7 en 8 wordt wekelijks het School TV weekjournaal bekeken. Leerlingen discussiëren over thema's en actualiteiten die daarin naar voren komen.
- De school gebruikt de methode Nieuwsbegrip XL.
- Leerlingen uit groep 8 krijgen jaarlijks door voorlichting over bureau Halt, loverboys en vuurwerk.
- School brede deelname aan de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen.
- Elk jaar wordt groep 8 bezocht door een (nakomeling van een) overlevende van de Tweede Wereldoorlog.
- Programma Cultuureducatie en bezoeken musea.
- De schoolfotograaf komt 1 keer per jaar.
- Schoolreis voor de groepen 1 tot en met 7. Groep 8 gaat op een meerdaagse kamp.
- Uitgebreid vieren van Koningsdag.
- Maandelijks creatieve ochtenden.
- Maandelijks gezamenlijke dagopening.
- Musical groep 8.
- Diverse sportactiviteiten zoals scholierenvoetbaltoernooi, schoolschaatsen, enz.
- Deelname aan de Brede School.
- Deelname aan de Jeugdavondvierdaagse.
- Jaarlijkse inzameling in de groepen voor een gezamenlijk bepaald goed doel.
- Verkeerslessen.

3.18 Cultuureducatie

Veel van onze leerlingen hebben een forse cultuurafstand tot de Nederlandse cultuur. Dit brengt ons ertoe fors te investeren in het cultuuronderwijs. Met name ontbreekt het veel kinderen en overigens ook hun ouders aan kennis over het Nederlandse cultureel erfgoed.

Cultuureducatie omvat drie doelen:

- Leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.
- Leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.
- Leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

Binnen onze stichting wordt op schoolniveau - binnen de gedachte van de brede ontwikkeling van onze leerlingen - gestreefd naar een structurele invulling van cultuureducatie. Beide scholen hebben binnen het taakbeleid van de school, ter invulling van de normjaartaak, een cultuurcoördinator aangewezen om cultuureducatieve activiteiten te organiseren en te coördineren.

3.19 Veiligheidsbeleid

Aandacht voor sociaal-emotionele ontwikkeling en veiligheid zijn voorwaarden om te leren. Beide scholen hebben een planmatige aanpak die enerzijds de verplichtingen duidelijk maakt en anderzijds incidenten registreert. Op deze wijze heeft elke school een veiligheidsplan toegespitst op de lokale situatie. Om het pesten tegen te gaan hanteren de scholen KiVa. KiVa is een preventief, schoolbreed programma gericht op het versterken van de sociale veiligheid en het tegengaan van pesten op basisscholen. KiVa zet in op positieve groepsvorming en stimuleert de sociale vaardigheden en de sociaal emotionele ontwikkeling van kinderen. Daarmee worden de sociale veiligheid en het pedagogisch klimaat op school verbeterd. Binnen KiVa ligt de nadruk op de groep als geheel en dus niet op specifieke individuen. KiVa is goedgekeurd door het Nederlands Jeugdinstituut en van KiVa is wetenschappelijk bewezen dat het werkt.

3.20 Taalontwikkeling

De kenmerken van de leerlingenpopulatie maken dat de scholen veel aandacht voor de taalontwikkeling van hun leerlingen hebben. Doelstelling is dat elk kind bij de overgang naar groep 3 in principe geen of een sterk verminderde taalachterstand heeft. Zorgwekkend is dat de taalachterstanden bij instroom, ook de kinderen die op de peuterspeelzaal een WE programma hebben gevolgd, lijken toe te nemen.

3.21 Tevredenheidsonderzoeken

Als onderdeel van de zorgplicht sociale veiligheid wordt jaarlijks door de scholen gemonitord of leerlingen en personeelsleden zich veilig voelen op school. De peilingen worden afgenomen met de vragenlijst van WMK-PO, de resultaten worden gepubliceerd. Zoals hieronder te zien, zijn de uitslagen zeer positief, ook ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

School	Leerlingen	Personeel	Ouders/verzorgers
Al Qalam	3,74	3,71	-
An Noer	3,67	3,90	-

Tweejaarlijks wordt een tevredenheidspeiling gehouden onder de ouders, in 2019 heeft geen oudertevredenheidspeiling plaatsgevonden.

3.22 Projecten

In overleg met de gemeente en andere partners was er in 2019 op Al Qalam een project Schakelklassen. De leerlingen die eraan meededen, kregen extra taal.

Op de Annoer nemen een aantal leerlingen deel aan een part time externe Plusklas voor begaafde leerlingen van het Samenwerkingsverband Rijnstreek. Beide scholen draaien tevens mee in de plaatselijke Brede School. Leerlingen van Al Qalam participeren ook in de Weekendschool.

3.23 Leerlingenraad

Op beide scholen is er een actieve leerlingenraad. In de groepen 5 tot en met 8 vinden er elk jaar verkiezingen plaats voor de leerlingenraad en vaardigt elke groep een vertegenwoordiger af. Naast de leerlingen zitten een directielid en de conciërge in de leerlingenraad. Op deze wijze ontwikkelen onze kinderen moderne vaardigheden als communiceren, debatteren, kritisch denken etc.

Een volgende stap is het stellen van doelen voor het ontwikkelen van de vaardigheden die hierbij naar voren komen. We zullen hier wel bij moeten differentiëren gezien de leeftijdsverschillen binnen de leerlingenraad. Een ware oefening in democratie.

Hoofdstuk 4: het personeel

4.1 Strategisch personeelsbeleid

Het voeren van personeelsbeleid ziet het bestuur van de stichting als het middel om de strategische doelen te kunnen realiseren. In 2019 is op meerdere terreinen beleid ontwikkeld, waarbij de ontwikkeling van de medewerker en in het bijzonder de leerkracht centraal staat. In de Strategische Koers 2019-2023 is de medewerker één van de pijlers voor beleid. Uiteindelijk met maar één doel: de kwaliteit van het onderwijs waar mogelijk verbeteren.

In 2019 is beleid vastgesteld voor de professionele ontwikkeling van de leerkracht. Daarbij is een link gelegd tussen de kwaliteit van het pedagogisch-didactisch handelen en professionalisering. Gekoppeld aan dit beleid is de gesprekscyclus vernieuwd, zodat deze in lijn ligt met de professionele ontwikkeling van de leerkracht. Daarnaast is beleid ontwikkeld om de startende leerkrachten te begeleiden van startbekwaam naar basisbekwaam en uiteindelijk naar vakbekwaam. De begeleiding wordt verzorgd door interne coaches die met behulp van onder meer beeldbegeleiding en coachingstechnieken de startende leerkrachten begeleiding bieden. Het kunnen reflecteren op het eigen handelen van de leerkracht wordt hierdoor gestimuleerd.

Naast bovenstaande beleidsdocumenten is het kwaliteitsbeleid herschreven en opnieuw vastgesteld. Het doel van dit kwaliteitsbeleid is zicht krijgen en zicht houden op de kwaliteit van het onderwijs. Aan dit beleid is een kwaliteitscyclus gekoppeld, met een integratie van zowel personeelsbeleid als Governance afspraken.

Professionalisering als onderdeel van strategisch personeelsbeleid is ook in 2019 ingezet met een gerealiseerd scholingskosten (nascholing en lopende scholingstrajecten) van ruim € 70.000, - Individuele scholingen en scholing op teamniveau hebben in sterke mate bijgedragen aan het realiseren van de strategische doelen. Zo heeft scholing plaatsgevonden van beide teams collectief, individuele leraren, directeuren, docent hoogbegaafdheid en IB'ers. Een tweetal collega's met een onderwijsbevoegdheid voor het VO is in 2019 met de zij-instroom opleiding tot leerkracht basisonderwijs gestart (1 is helaas inmiddels wegens persoonlijke omstandigheden met de opleiding gestopt). De teams zetten in op de concepten Teach like a champion en de Coöperatieve Werkvormen. Hier is scholing in gevolgd in zeer intensief trajecten. Een collega die tevens orthopedagoog is heeft een cursus effectief leerkrachtgedrag gevolgd. IB-ers hebben een cursus oplossingsgericht coachen gevolgd.

Naast deze scholing is ingezet op specialisaties op het gebied van taal (bijv. LOGO3000, hoogbegaafdheid, lees- en taalspecialist) en rekenen (bijv. dyscalculie).

4.2 Teamontwikkeling

Een team is meer dan een groep mensen. Om een goed functionerend team te worden moet er sprake zijn van:

- Gezamenlijke taak of opdracht
- Onderlinge afhankelijkheid
- Aanvullende kwaliteiten
- Respect, vertrouwen en samenwerking
- Lerende en professionele cultuur

Een goed lopend team in het onderwijs kan meer bereiken met leerlingen. Wat de één niet kan met een leerling, kan de ander wel. Je kunt van elkaar leren in het omgaan met bepaalde klassendynamiek. Bepaald leerling gedrag, vraagt om een gezamenlijke aanpak.

In een team kent men elkaars kwaliteiten en talenten en weet men deze optimaal in te zetten. Daardoor wordt het geheel meer dan de som der delen en weten de teamleden elkaar te inspireren en tot excellentie te brengen.

De scholen werken met gemotiveerde en dynamische teams. Er is bereidheid om te veranderen, te investeren en te vernieuwen. Het personeelsbeleid is erop gericht om de kwaliteiten van de medewerkers volop te benutten en te ontwikkelen. De teams werken actief samen aan de speerpunten voor de komende jaren. Inmiddels is begonnen met werken in ontwikkelgroepen. Op deze manier is er eigenaarschap en ontstaat er nog meer draagvlak.

4.3 Werkdrukmiddelen

Met de teams is het gesprek gevoerd over de knelpunten die zij en/aren en de oplossingen die zij hiervoor hebben. Deze gesprekken vonden plaats met het gehele team van leraren, schoolleider en overig personeel. In het gesprek over de aanpak van de werkdruk is besproken welke maatregelen er in de scholen moeten worden genomen om de werkdruk te verminderen. Op basis van dit gesprek is per school een bestedingsplan opgesteld voor de inzet van de extra werkdrukmiddelen in 2019/2020. Dit bestedingsplan heeft de instemming van de medezeggenschap. De teams hebben vooral gekozen voor extra handen in de klas en ondersteuning door externe specialisten.

Naast de financiële maatregelen zijn er niet financiële maatregelen genomen, namelijk meer flexibiliteit is eindtijden, meer mogelijkheden tot thuiswerken (bijvoorbeeld nakijken, analyseren leerlingopbrengsten en groepsplannen onderhouden). Zie hieronder een overzicht van de uitgaven.

Bestedingscategorie	Besteed bedrag in kalenderjaar (min.)	Toelichting
Personeel	€ 117.357	Splitsing groepen, extra leerkracht, onderwijsassistent (uitzendbureau).
Materieel	€ 743	
Professionalisering	€ 19.054	
Totaal	€ 137.154	

4.4 Personele ontwikkelingen en beschikbaarheid gekwalificeerd personeel

Medewerkers maken gebruik van teamscholing en/of individuele scholing. De leerkrachten zetten vooral in op teamscholing (Teach like a Champion, Coöperatieve leervormen). In 2019 startten 2 medewerkers met de pabo opleiding via de zij-instroom. Een onderwijsassistent is begonnen aan de deeltijd pabo opleiding. Daarnaast hebben leerkrachten losse cursussen gevolgd via het aanbod van de schoolbegeleidingsdienst. Elk jaar vinden er functioneringsgesprekken plaats. Met nieuwe personeelsleden vinden de gesprekken frequenter plaats en is er begeleiding in de vorm van coaching en een maatje. Bij vacatureruimte is het op dit ogenblik zeer moeilijk om gekwalificeerd personeel te werven. De beschikbaarheid van gekwalificeerd personeel is tevens een zorg bij afwezigheid van de leerkracht. Onderwijsassistenten en vakleerkrachten worden dan ingezet en/of de groepen worden verdeeld, omdat er geen invallers beschikbaar zijn. Dit verhoogt de werkdruk op de aanwezige leerkrachten en komt het onderwijsproces niet ten goede.

4.5 Voorziening duurzame inzetbaarheid

Samen met een externe deskundige is voor beide scholen een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) opgesteld. Met de externe deskundige is een rondgang door beide scholen gemaakt en zijn er vragenlijsten ingevuld. Dit om de risico's op arbeidsomstandigheden binnen de scholen te inventariseren. Hoewel de RI&E een vereiste is vanuit de Arbowetgeving en dus gericht op de medewerkers, is er voor gekozen de risico's met betrekking tot de leerlingen eveneens te inventariseren.

We hebben immers binnen het schoolgebouw ook met leerlingen te maken. Vanuit de inventarisatie heeft de school een plan van aanpak opgesteld om de risico's zoveel als mogelijk te beperken.

4.6 Personeelssterke

Uit 2019 waren er 77 personeelsleden werkzaam, waarvan er 29 full time en 48 parttime. Om nu en in de toekomst op genoeg talentvolle en gekwalificeerde medewerkers te kunnen rekenen is een evenwichtige samenstelling van ons personeelbestand van belang. Van onze medewerkers heeft bijna 100% een vaste aanstelling. Hiermee behoudt onze stichting een stevige basis voor de continuïteit van haar activiteiten en een solide borging van kennis en ervaring binnen de eigen organisatie. Tijdelijke- en uitzendcontracten stellen de scholen in staat om op een veilige manier tijdelijke middelen in te zetten. Verder is het ook van belang te melden dat we wat nieuwe medewerkers betreft in een grote vijver kunnen vissen, aangezien personeelsleden elke religie of levensovertuiging mogen aanhangen. We hebben zowel moslims als niet-moslims in dienst. Het enige dat telt is de kwaliteit van het lesgeven en respect voor de grondslag van de school. Het gebrek aan leerkrachten treft ons echter steeds meer.

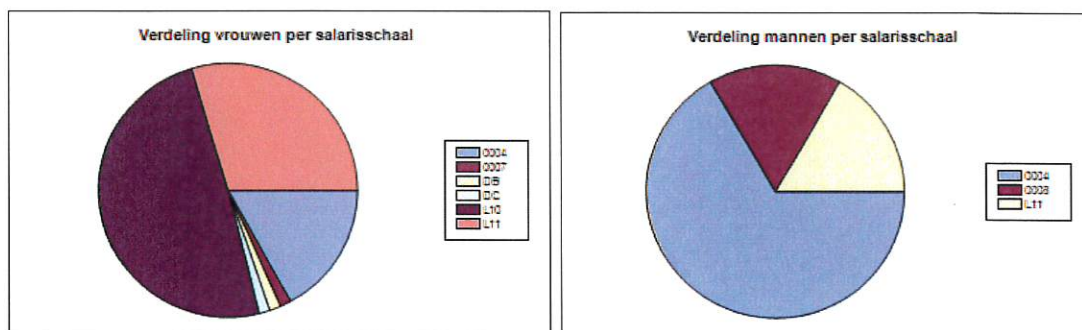
Het komt steeds vaker voor dat er niemand reageert op een vacature. We proberen hier het hoofd aan te bieden door het aan ons binden van LIO-stagiaires.

Personeelssterkte per arbeidsrelatie

Type aanstelling		Totaal	Fulltime	Parttime
Vaste aanstelling	Aantal Personen	69	26	43
	Bezetting (wtf)	51,8973	25,5725	26,3248
Tijdelijke uitbreiding	Aantal Personen	16	7	9
	Bezetting (wtf)	2,1099	0,9937	1,1162
Tijdelijke aanstelling	Aantal Personen	8	3	5
	Bezetting (wtf)	5,7334	3,0000	2,7334

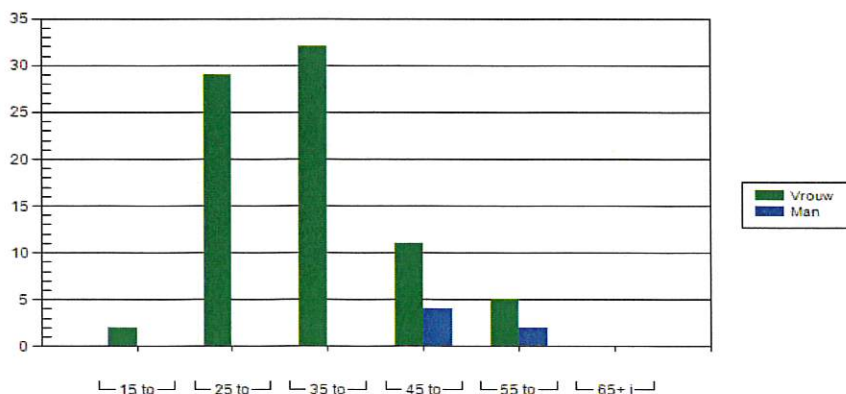
4.7 Verdeling mannen en vrouwen per salarisschaal

Het aantal vrouwelijke medewerkers overtreft het aantal mannelijke medewerkers. Van de 77 personeelsleden zijn er 6 man (inclusief de dagelijks bestuurder). Dit is een kleine 8%. We zijn hierin niet afwijkend ten opzichte van landelijke cijfers. Al jaren daalt het aantal mannen werkzaam binnen het primair onderwijs. De instroom van mannen in de Pabo's neemt ook al jaren af. Landelijke campagnes hebben tot op heden nog onvoldoende effect gehad. Opvallend is wel dat ruim 70% van de mannelijke medewerkers full time werkt, terwijl het percentage full timers bij de vrouwen maar 45% betreft. Opvallend is dat het overgrote deel van de mannelijke medewerkers in schaal 4 is ingeschaald.

4.8 Leeftijdsverdeling

Binnen onze stichting zijn de personeelsleden in de leeftijdscategorie 25-40 ver in de meerderheid. Het betreft jonge vrouwen die starten met gezinsvorming of hier net mee gestart zijn. Een van de gevolgen is het grote aantal zwangerschapsverloven. Het elk jaar vinden van vervangers blijft een forse opgave. Dit wordt extra bemoeilijkt door de WWZ en de grote schaarste aan leerkrachten op de arbeidsmarkt.

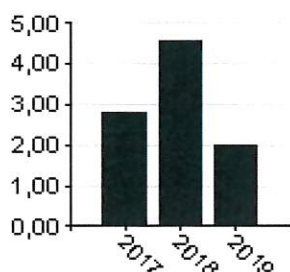

4.9 Ziekteverzuim

Onze scholen hebben een laag ziekteverzuim. Het ziekteverzuimpercentage was in 2019 1,97 %. Het cijfer ligt ver onder het landelijk gemiddelde.

Doelstelling van ons ziekteverzuimbeleid is een verzuimpercentage van maximaal 5%. Het is van groot belang dat ziek personeel op adequate wijze begeleid wordt met als doel op verantwoorde wijze en binnen afzienbare tijd terug te keren in het arbeidsproces. Om dat te bereiken wordt er sterk ingezet op preventief beleid en een goede begeleiding van zieke medewerkers; mogelijke oorzaken van verzuim worden gesignaleerd en er worden maatregelen genomen om verzuim tegen te gaan. Dit beleid heeft in 2019 haar vruchten afgeworpen.

VP

4.10 Privacy

Onze organisatie voldoet aan de vereisten van de AVG en heeft een functionaris gegevensbescherming benoemd. In 2019 zijn er geen datalekken gerapporteerd. Wij beseffen ons dat het hier met name gaat om een bewustwordingsproces. Daarom zal dit onderwerp regelmatig onder de aandacht worden gebracht.

4.11 Functiemix

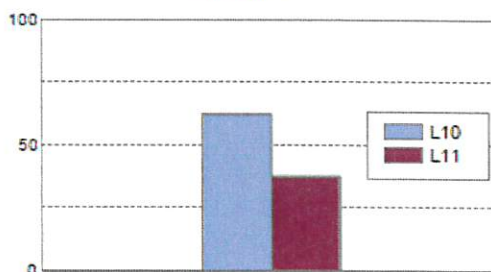
De invoering van de functiemix is nog niet afgerond. Bij invoering van de functiemix was er sprake van sancties als een bestuur niet aan de eisen kon voldoen. Vooralsnog zal er geen sprake zijn van sanctionering. Uit onderstaand tabel blijkt dat 37,61 % van de leerkrachten volgens de LB-schaal wordt uitbetaald. In vergelijking met de stand van zaken in het onderwijs kunnen we zeggen dat we oog voor ons personeel hebben en dat we het dus goed doen.

In onderstaande tabel en staafdiagram is de stand van zaken functiemix (peildatum 31-12-2019) binnen onze stichting.

Bestuur: 31118 Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe

Schaal	Dienstverbanden	WTF	% WTF
L10	35	27,4858	62,39
L11	22	16,5698	37,61
Totaal	57	44,0556	100,00

Functiemix

4.12 Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen van ontslag

Jaarlijks worden de personeelswensen geïnventariseerd. Door tijdig met medewerkers in gesprek te gaan en hun situatie serieus te nemen probeert de stichting te voorkomen dat medewerkers vastlopen in het arbeidsproces. Mocht het nodig zijn dan is er een royaal budget voor coaching, begeleiding en re-integratie beschikbaar. In geval een personeelslid toch met ontslag gaat, wordt door de directie in overleg met een jurist en het administratiebureau bepaald wat de financiële gevolgen daarvan zijn.

Als er sprake is van doorbetaling van salaris voor rekening van het schoolbestuur, komen de kosten ten laste van de exploitatiereserve. Indien nodig zal vroegtijdig actie worden ondernomen om voor de werknemer een andere werkgever te vinden. De reserves zijn ruim voldoende om enig risico op dit punt te kunnen lopen. Andere externe en interne ontwikkelingen die invloed hebben op het realiseren van onze strategische doelstellingen leiden tot bijsturing als daartoe aanleiding bestaat.

Aan de hand van een lijst met namen van vertrokken medewerkers houdt de dagelijks bestuurder bij welke medewerkers een WW-uitkering aanvragen bij het UWV. Deze gegevens zijn ook terug te vinden via het UWV Werkgeversportaal. Daarin kan precies gevolgd worden welke (ex-)medewerkers recht hebben op een uitkering. Het kan dat een uitkering op het bestuur drukt. We benutten het systeem om uitkeringsgerechtigden, die als laatste werkgever bij onze stichting hebben gewerkt, de relevante vacatures en vervangingen aan te bieden om zo de uitkeringslasten voor ons bestuur zo laag mogelijk te houden. In 2019 is onze stichting in grote lijnen geslaagd in het voorkomen van risico's.

Hoofdstuk 5: Huisvesting en duurzaamheid

5.1 Huidige situatie

Al Qalam is in een gerenoveerd gebouw gevestigd. In 2017 zijn er 4 semipermanente lokalen bijgeplaatst om de gewenste onderwijskundige ontwikkelingen vorm te kunnen geven. An Noer is vanaf eind 2017 in een nieuw gebouwd schoolgebouw gevestigd. Het gebouw van Al Qalam is sinds 2014 in juridische eigendom van de stichting, terwijl het gebouw van An Noer sinds 2019 in juridische eigendom is van onze stichting.

Beide scholen beschikken over een conciërge die zorgt voor het onderhoud van de gebouwen en tevens kleine reparaties kunnen verrichten. Daarnaast het houden van toezicht op onderhouds-werkzaamheden.

In 2019 zijn de volgende (grotere) werkzaamheden uitgevoerd:

- vernieuwen dak schoolgebouw Al Qalam
- uitbreiden brandmeldcentrale Al Qalam

5.2 Integraal Huisvestingsplan Gemeente Gouda

De gemeente Gouda is ultimo 2019 in de eindfase van het opstellen van een IHP. Alle schoolbesturen zijn hierbij betrokken onder begeleiding van een extern bureau. In het IHP is afgesproken dat Al Qalam in de periode 2020-2024 een uitbreiding op eigen terrein krijgt van 406m².

5.3 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een breed thema, dat varieert van beleid en resultaten op het gebied van milieu en sociale en personele aangelegenheden tot anti-corruptie, omkoping en diversiteit.

Onze stichting heeft een integriteitscode waar iedere collega, bestuurder of toezichthouder zich aan moet houden.

De stichting heeft ook een klokkenluidersregeling.

In 2019 zijn de eerste stappen gezet naar een duurzame ambitie voor onze stichting met betrekking tot de schoolgebouwen. In de ambitie is opgenomen dat alle maatregelen die haalbaar worden uitgevoerd conform de wettelijke regeling voor scholen. De eerste verbeteringen zullen in 2020 worden opgenomen voor het eigen huisvestingsbeleid, het onderhoud en bij het verbeteren van het comfort en het klimaat op de beide scholen.

In 2019 zijn de scholen gecontroleerd op de score voor Frisse scholen. Uit deze scan is met name Al Qalam naar voren gekomen als school die ondermaats scoort, als het gaat om ventilatie van ruimten en temperatuurbeheersing, een verbetering verdienen. In de periode 2020 en verder zullen stappen worden gezet om dit te verbeteren. Naast het verbeteren van het klimaat is in deze fase ook invulling gegeven aan duurzaamheid door de verlichting te verbeteren.

Hoofdstuk 6: Financiën

6.1 Inleiding

Deze resultaten worden op hoofdlijnen vergeleken met de begroting voor 2018 en de eerder behaalde resultaten in 2018. Het verslag bevat ook begrotingen betreffende latere jaren en het verslag toont op die manier een meerjarig financieel perspectief.

Het meerjarig voorspellen van financiële resultaten kent onzekerheden. Deze voorspellingen zijn dan ook een indicatie: een doorwerking van het meest waarschijnlijk financiële meerjarige scenario. Aan de basis van dat scenario liggen concrete beleidsvoornemens en investeringsplannen. De meerjarige ramingen helpen bij het toetsen van het financieel management en maken duidelijk of het uitgestippelde strategische beleid in financieel opzicht wellicht in de nabije toekomst wellicht aanpassing behoeft. Voor de overige financiële onderbouwing wordt verwezen naar hoofdstuk 7.

6.2 Financieel beleid

Het financieel beleid van onze stichting kenmerkt zich door de onderstaande hoofddoelen:

- Realiseer dat de bekostiging zoveel mogelijk daadwerkelijk wordt ingezet voor de primaire taak: het geven van goed onderwijs en het uitdragen van onze identiteit.
- Zorg dat de continuïteit van de stichting wordt gewaarborgd door een realistische exploitatie en het bewaken van de aanwezige reserves.
- Herverdeel -indien nodig- de beschikbare middelen op een manier die getuigt van onderlinge solidariteit en die maakt dat een van de scholen niet onnodig wordt getroffen door niet-verwijtbare tegenvallers.
- Maak dat alle betrokkenen zicht hebben op de financiële werkelijkheden en bied hen de mogelijkheid om een actieve rol te spelen bij begrotings- en budgetteringsactiviteiten.

6.3 Meerjarige begroting

De kaders binnen de begroting maken duidelijk welke financiële risico's van belang zijn en geven aan hoe deze risico's worden afgedekt. De kaders maken duidelijk dat scholen individueel verantwoordelijk zijn voor het op schoolniveau beïnvloedbare en dat de stichting collectief gezamenlijk verantwoordelijk is voor niet op schoolniveau beïnvloedbare financiën. Zo ontstaat een financiële solidariteit zonder dat managementprikkel op schoolniveau volledig worden weggenomen.

6.4 Financiën gekoppeld aan onderwijskwaliteit

De financiële paragraaf is gekoppeld aan de onderwijskwaliteit. Ondanks het belang van een goede en breed gedragen begrotingsdiscipline, is het belangrijk dat directe investeringen in kwaliteit altijd mogelijk moeten zijn. Daarbij is het vooral van belang om kwaliteitsverbetering een duidelijk gezicht te geven. Eén van de belangrijkste pijlers in het kwaliteitsdenken ligt op het terrein van (individuele) professionalisering. Elke school heeft de beschikking gekregen over een nascholingsbudget dat kan worden ingezet voor de schoolontwikkeling en de individuele professionalisering van leerkrachten en overige personeelsleden. Daarnaast begeleiden personeelsleden uit de eigen organisatie collega's in hun professionele ontwikkeling. We zien dit duidelijk terug in de ontwikkeling van jong talent. De leerkracht wordt in deze weer eigenaar van zijn/haar eigen curriculum.

6.5 Treasurybeleid

Onze stichting heeft een eigen treasurystatuut opgesteld waarbij het treasurybeleid van de stichting plaatsvindt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 1 januari 2010, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen ("Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010"). In 2016 is bovengenoemde regeling gewijzigd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016. Ons treasurystatuut is in 2017 en 2019 aangepast. SISR&G voert een zeer terughoudend financieel beleid en maakt op dit moment uitsluitend gebruik van de inzet van rekeningen-courant bij een Nederlandse bank die door drie ratingsbureaus is gewaardeerd met een A+-rating of hoger.

Onze stichting maakt geen gebruik van derivaten, beleggingen of leningen. Vanuit het islamitische geloof is het tevens niet toegestaan rente-inkomsten te genereren.

Er hebben zich in het verslagjaar 2019 geen liquiditeitsproblemen voorgedaan. En ook in de periode 2020—2023 worden gelet op de in de begrotingen opgenomen baten, lasten, investeringen, dotaties en onttrekkingen geen liquiditeitstekorten verwacht.

6.6 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risico en controlesysteem (B1)

Onze administratie is uitbesteed aan Groenendijk Onderwijs BV, een administratiekantoor dat gespecialiseerd is in onderwijsinstellingen. Zij verzorgen onze gehele administratie, waaronder de loonadministratie en salarisbetalingen. Onze school maakt gebruik van de financiële faciliteiten en processen van ons administratiekantoor. De opzet, bestaan en werking van de AO/IC van het administratiekantoor wordt door een accountant vastgesteld. Op deze manier is invulling gegeven aan de planning- en controlcyclus. Ieder jaar wordt er door het bestuur een begroting opgesteld aan de hand van een model dat door het administratiekantoor wordt verstrekt. Hier zijn de actuele rekenregels inzake bekostiging vanuit het ministerie in verwerkt. Het bestuur heeft het beleid om zeer voorzichtig en gematigd te begroten. Deze begroting en de daaruit volgende meerjarenbegroting worden door het algemeen bestuur goedgekeurd. Binnen de kaders van deze begroting mogen de directies uitgaven doen en de dagelijkse bestuurder houdt hier toezicht op. Grote uitgaven dienen altijd door de dagelijks bestuur vooraf geaccordeerd te worden. Alle door de directeuren goedgekeurde facturen worden elektronisch ingediend bij de dagelijks bestuurder die ze, eventueel na controle, invoert in Pro-Active en ze vervolgens goedkeurt. Zo wordt middels het vier-ogen-principe het factuurproces op zeer zorgvuldige wijze vorm gegeven.

6.7 Allocatie middelen

Het uitgangspunt is en blijft het opstellen van een realistische beleidsrijke begroting. De vastgestelde begroting is bepalend in de besteding van de financiële middelen. De MJB begroting wordt jaarlijks bijgesteld. In de meerjarenbegroting is aangegeven op welke wijze de middelen aan de scholen worden toegedeeld. Deze begroting vormt daarmee een financiële weergave van strategische keuzes op de verschillende beleidsterreinen. Tevens kan bijstelling plaats vinden naar behoefte. Aangezien de baten en lasten voor personeel meer dan 80% van de begroting bepalen, is het meerjaren formatiebeleid één van de meest voornamelijk beleidsdocumenten voor de begroting. De Rijksbekostiging voor personeel regulier wordt volledig aan de betreffende scholen toegedeeld. Hetzelfde geldt voor de bekostiging in het kader van de materiële instandhouding, voor de bijzondere bekostiging vanwege onderwijsachterstanden, voor de bekostiging in het kader van personeels- en arbeidsmarktbeleid alsmede de prestatiebox. Op basis van het aantal leerlingen per school is er sprake van een afdracht op stichtingsniveau. Van de middelen die bovenscholen op het niveau van het bestuur zijn ingezet is o.a. het volgende bekostigd: salaris dagelijks bestuurder, verzekeringen, arbodienst, lidmaatschap ISBO, afdracht GOVAK, juridische kosten, bankkosten en accountantskosten. De besluitvorming over de allocatie van de middelen is met instemming van de scholen en de medezeggenschap tot stand gekomen.

6.8 Onderwijsachterstandenmiddelen

Bij het bepalen van de omvang van de bekostiging vanwege onderwijsachterstandenbeleid hanteert het Rijk de daartoe opgestelde score van het CBS.

Voor de scholen van onze stichting geldt daarbij het volgende. Voor de inzet van de achterstandsmiddelen geldt dat deze in beginsel op de school worden ingezet waar de bekostiging voor bedoeld is, aangezien er sprake is van een vergelijkbare populatie wat betreft onderwijsachterstanden. Voornamelijk extra inzet van onderwijsassistenten/leerkrachten, schakelklassen, onderwijstijdverlenging, taalklassen, leermaterialen, meer aandacht voor ouderbetrokkenheid en klassenverkleining vindt dan ook op beide scholen plaats om het onderwijsleerproces op beide scholen te versterken en daarmee onderwijsachterstanden terug te dringen.

School	Schoolscore	Omvang bekostiging
Al Qalam	37,5	€ 642.350
An Noer	37,8	€ 405.000
Totaal		€ 1.047.350

Van de door ons ingezette maatregelen is van een deel wetenschappelijk aangetoond dat ze effectief zijn (Geert Driessen, De bestrijding van onderwijsachterstandenbeleid (deel 1 en 2), 2013). Het betreft de schakelklassen, kleinere groepen (klassenverkleining), onderwijstijdverlenging, ouderbetrokkenheid met daarbij aandacht voor de thuissituatie, doorgaande lijn, professionaliteit en het hebben van een taalbeleidsplan. Vanuit onze eigen visie en ervaringen zetten wij ook meer leerkrachten en onderwijsassistenten in en hebben we taalklassen. Immers, bij het genoemde onderzoek wordt door Driessen aangetekend dat weinig instrumenten aantoonbaar effectief zijn, maar dat ook niet gesteld kan worden dat ze niet effectief zijn, mede omdat er voortdurend geschaafd is aan doelgroepen, doelstellingen en instrumenten.

6.9 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden (B2)

Door een evenwichtig financieel beleid is Stichting islamitische scholen Rijn en Gouwe "in control". De risico's zijn in beeld waardoor bijsturen en waar nodig ingrijpen mogelijk is. Los van het feit dat het algemene overheidsbeleid een belangrijke factor is met een forse impact en onvoorspelbaarheid, zijn er 7 risico's die voor onze stichting van groot belang kunnen zijn.

Risico	Kapitaalbehoefte
1. Overschrijding formatiebudget. Risico voor hogere formatiekosten dan begroot, doordat het aantal leerlingen veel lager is dan verwacht door externe omstandigheden gelegen in bijvoorbeeld de politiek en media (grote imagoschade). Een ander majeur gevolg van een dergelijk gebeuren is het vertrek van meerdere leerkrachten. Immers, de scholen zijn extra kwetsbaar voor deze risico omdat er ook veel niet-moslims werken. Deze mensen staan al vaak privé onder druk vanwege het feit dat ze op een islamitische school werken.	Impact: Hoog EUR 0,9 M
2. Onderhoud gebouwen Soms zijn gebouwaanpassingen wenselijk op basis van de (onderwijskundige) doelen die SISR&G nastreeft, anders dan om bouwtechnische redenen. Deze aanpassingen worden niet opgenomen in het MJOP.	Impact: Midden EUR 0,2 M
3. Passend onderwijs De besturen van regulier en speciaal onderwijs zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het zoeken van een passende plek voor een leerling. Het risico bestaat dat het aantal verwijzingen te hoog is en/of dat er meer (school-/groeps-/individuele) arrangementen nodig zijn dan begroot, waardoor de kosten niet binnen het beschikbare budget blijven (dan wel niet het maximale leerrendement uit alle leerlingen gehaald kan worden).	Impact: Midden EUR 0,1 M
4. Risico naheffing personele afdrachten en uitkeringsposten Het risico bestaat dat pensioenen en sociale lasten niet juist/volledig afgedragen worden, dan wel een stijging in de premies niet begroot is (a.g.v. stijging WGA) en/of niet volledig wordt vergoed door de overheid (stille bezuiniging). Tenslotte bestaat het risico dat uitkeringskosten (met terugwerkende kracht) op SISR&G verhaald worden, wanneer niet aan alle voorwaarden van het participatiefonds voldaan wordt.	Impact: Midden EUR 0,1 M
5. Ziekteverzuim en vervanging SISR&G heeft besloten eigen risicodragers te worden. De Wet Werk en Zekerheid is daarnaast van toepassing op het bijzonder onderwijs. Er ontstaan risico's met betrekking tot vervangingen. Bij een stijgend ziekteverzuim bestaat het risico dat meer vervanging nodig is dan begroot.	Impact: Hoog EUR 0,2 M
6. Overige risico's Risico's zoals de inzet van uitzendkrachten door het lerarentekort en onvoorziene omstandigheden en incidenten.	Impact: Midden EUR 0,4 M
Totaal	EUR 1,9 M

6.10 Toelichting op investeringsbeleid, investeringen boekjaar en toekomst

Voor onze stichting is er nog geen meerjarig investeringsbeleid, gebaseerd op een risicoanalyse opgesteld. Naar verwachting krijg dit vorm in de tweede helft van 2020.

Wel zijn er per school meerjarig vervangingsinvesteringen voor middelen als digiborden, leermiddelen en ICT.

Al Qalam zal het meubilair (leerlingensets, bureau's en kasten in 2020 vervangen door door nieuwe leerlingensets, nieuwe bureau's en vaste kasten.

6.11 Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 en 31 december 2018. Deze geeft weer van wie de ontvangen middelen zijn (eigen vermogen of vreemd vermogen, de passivazijde van de balans) en hoe deze middelen zijn aangewend (de activa zijde). Onder het overzicht vindt u een verklaring van de voornaamste mutaties in de balans per 31-12-2019 ten opzichte van 31-12-2018.

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
Immateriële vaste activa	0	0	Eigen vermogen	4.096.747	3.869.069
Materiële vaste activa	1.196.435	1.216.254	Voorzieningen	296.368	331.624
Financiële vaste activa	77.550	48.750	Langlopende schulden	41.905	55.966
Vorraden	0	0	Kortlopende schulden	582.243	543.934
Vorderingen	306.516	290.472			
Effecten	0	0			
Liquide middelen	3.436.762	3.245.119			
Totaal activa	5.017.263	4.800.594	Totaal passiva	5.017.263	4.800.594

6.12 Toelichting op de balans

Activa:

De Materiële Vaste Activa zijn € 20.000 lager dan per eind 2018.

De investeringen waren hoger dan de afschrijvingen. Er is bij An Noer met name geïnvesteerd in Meubilair € 33.000, ICT € 24.000 en OLP en apparatuur € 10.000.

Bij de Al Qalam is er met name aan Meubilair € 29.000 ICT € 121.000 en aan OLP € 2.000 geïnvesteerd.

In 2019 hebben er ook desinvesteringen plaatsgevonden. De boekwaarde van de desinvesteringen in 2019 was € 37.000.

De toekomstige investeringen zien met name op Meubilair bij Al Qalam. Het meubilair is door de verhuizing en vele interne verhuizingen en verplaatsingen aan vervanging toe. Er zullen desinvesteringen plaats vinden in 2020 .

De desinvesteringen hebben per 31-12-2019 een boekwaarde van € 50.000. I.v.m. de desinvesteringen is in 2019 al € 25.000 extra afgeschreven.

De Financiële Vast Activa is € 28.800 hoger dan per eind 2018.

De FVA hebben betrekking op waarborgsommen voor het gebruik van tablets.

Er zijn in 2019 192 tablets in gebruik genomen. Hiervoor is € 28.800 aan waarborgsommen betaald.
De vorderingen zijn € 16.044 hoger. In 2018 was het saldo van de diverse vorderingen € 3.100. In 2019 zijn de diverse vorderingen € 5.798, dit betreft met name ontvangen jaarafrekening energie.
Deze bedragen zijn in 2020 ontvangen. Vordering OCW is € 24.000 hoger.
De vooruit ontvangen activa zijn € 9.000 lager.

Het positieve resultaat is de voornaamste oorzaak van de toename van de liquide middelen.

Passiva:

De toename van de algemene reserve is uiteraard te danken aan het positieve resultaat. Een toelichting daarop vindt u onder de staat van baten en lasten.

De voorzieningen zijn afgenomen met € 35.256 door de onttrekking aan de voorziening onderhoud van € 135.469, terwijl er € 97.000 aan de voorziening werd gedoteerd. Betreft met namen uitgaven voor het vervangen van het dak. In 2018 waren hier gelden voor binnen gekomen van de Gemeente Gouda.
Aan de voorziening jubilea is € 3.213 gedoteerd.

Langlopende schulden betreffen de vooruit ontvangen investeringssubsidies. De afname van € 14.061 betreft de overboeking naar het kortlopende deel.

Kortlopende schulden zijn toegenomen met € 38.309. Crediteuren € 42.000, sociale lasten € 17.000, overlopende passiva afgenomen met € 20.000, en overige schulden afgenomen met € 1.519.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 158.260. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat over 2019 van € 227.678: een verschil van € 385.938 met de begroting.

Het resultaat over 2018 was € 175.706 positief. In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan tussen het voorgaande boekjaar en begroting en een specificatie van de verschillen.

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	5.320.707	4.896.783	423.924	4.748.969	571.738
Overige overheidsbijdragen	225.539	207.475	18.064	211.921	13.618
Overige baten	40.589	5.811	34.778	41.544	-955
Totaal baten	5.586.835	5.110.069	476.766	5.002.434	584.401
Lasten					
Personele lasten	4.311.105	4.117.250	193.855	3.989.672	321.433
Afschrijvingen	240.469	158.429	82.040	169.693	70.776
Huisvestingslasten	310.530	418.500	-107.970	257.343	53.187
Overige instellingslasten	496.255	573.350	-77.095	409.176	87.079
Totaal lasten	5.358.358	5.267.529	90.829	4.825.884	532.474
Saldo baten en lasten	228.478	-157.460	385.938	176.550	51.928
Financiële baten en lasten	-800	-800	0	-844	44

Resultaat	227.678	-158.260	385.938	175.706	51.972
Belastingen	0	0	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	227.678	-158.260	385.938	175.706	51.972
Aandeel derden in resultaat	0	0	0	0	0
Nettoresultaat	227.678	-158.260	385.938	175.706	51.972

6.13 Toelichting op de staat van baten en lasten

Het resultaat over 2019 bedroeg € 227.678. Begroot was een negatief resultaat van € 158.260. een positief verschil van € 385.938.

De voornaamste oorzaken hiervoor zijn:

Positief

Extra vergoeding personeel in verband met aanpassing bekostiging naar aanleiding van cao afspraken en groei	€ 194.322
Aanvullende bijzonder bekostiging PO 2019	€ 75.132
Hogere subsidie voor PAB, prestatiebox, zij-instromers en OAB gelden	€ 120.557
Materiele instandhouding	€ 12.416
Bijdragen SWV	€ 21.498
Gemeente, vergoeding leerlingbegeleiding	€ 15.750
Overige baten (personeel) , VF, afrek. 2018	€ 29.118
Ontvangen ouderbijdragen en schoolfonds	€ 5.450
Vrijval jub. Wachtgelders PF, overige personele kosten en kosten contractbasis	€ 235.000
Uitkeringen Vervangingsfonds en UWV (niet begroot)	€ 86.613
Huisvestingslasten, huur, onderhoud gebouw, schoonmaak, heffingen en bewaking	€ 159.000
Overige instellingslasten, accountantskosten, adm. en beheer, onderhoud verv. Apparatuur, overige o.a. contributies, schoolgids, MR, portokosten, kantinekosten, culturele vorming, feesten en jubilea en overige uitgaven	€ 149.500

Negatief

Lonen en salarissen: aanpassingen cao, salariskosten DIR/OP/OOP en salariskosten VF (niet begroot), salariskosten schakelklas, ouderschapsverlof	€ 347.000
Overige personele lasten, nascholing, arbo, dotatie jubilea, uitgaven werkdrukmiddelen en personele kosten extra ondersteuning	€ 168.000
Afschrijvingen, o.a. desinvesteringen en extra afschrijvingen 2019	€ 82.000
Dotatie voorziening onderhoud (extra dotatie 2019)	€ 50.000
Overige instellingslasten, schooltest, mat. kosten schakelklas en schoolfonds	€ 6.000

Leermiddelen	€	64.000
--------------	---	--------

Het resultaat over 2018 was € 175.706 positief. Ten opzichte van 2018 is het resultaat over 2019, dus ongeveer € 51.972 positiever.

De voornaamste oorzaken hiervoor zijn:

Positief

Rijksbijdrage, aanv. Bijz. bekt, PAB gelden, M.I., OAB gelden	€	661.000
Ontvangen doorbetalingen SWV	€	18.000
Gemeente subsidie, overige	€	12.000
Overige baten, vijval inv. Sub.	€	1.300
Overige personele lasten, wachtgelders, overige personele kosten en personele kosten contractbasis	€	56.000
Huisvestingslasten, huur, energie en heffingen	€	12.000
Overige instellingslasten, inventaris en apparatuur, portikosten, kantinekosten, uitgaven schakelklas en verlengde schooldag en feesten en jubilea	€	15.000

Negatief

Rijksbijdrage, vergoeding personeel	€	107.000
Overige baten, ouderbijdrage	€	6.000
Lonen en salarissen, aanpassingen cao	€	213.282
Overige personele lasten, nascholing, arbo, jubilea, personele kosten extra ondersteuning en kosten werkdrukvermindering	€	97.000
Uitkeringen	€	39.000
Afschrijvingen	€	71.000
Huisvestingslasten, dotatie voorziening, onderhoud gebouw, schoonmaak en overige	€	65.000
Overige instellingslasten, representatiekosten, culturele vorming, schooltest, matr. Kst ondersteuning en overige	€	20.500
Leermiddelen	€	81.000

6.14 Analyse kasstromen

Zie kasstroom financieel jaarverslag blz. 60

6.15 Treasuryverslag

De stichting hanteert een eigen treasurystatuut. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten.

Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. De stichting heeft ook in 2019 een terughoudend financieel beleid gevoerd. Het bestuur heeft, in overeenstemming met de grondslag van de stichting, besloten om op geen enkele wijze aan beleggen en belenen te doen. Alle rekeningen-courant rekeningen zijn ondergebracht bij de ABN-AMRO bank.

6.16 Kengetallen

Met betrekking tot de solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en het weerstandsvermogen vermelden wij onderstaand de kengetallen:

Solvabiliteit:

De solvabiliteit geeft de verhouding tussen eigen en vreemd vermogen aan en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw.

De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de instelling op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie 1: Eigen vermogen gedeeld door het totale vermogen.

Kengetal 2019:	81,6%
Kengetal 2018:	80,6%

Definitie 2: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen

Kengetal 2019:	87,6%
Kengetal 2018:	87,5%

Definitie 2 van de solvabiliteit geeft aan dat 87% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 13% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

Hieruit kan worden geconcludeerd dat de vermogenspositie van de stichting goed is. De stichting is duidelijk in staat om aan haar verplichtingen op langere termijn te kunnen voldoen.

Liquiditeit:

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Kengetal 2019:	6,4
Kengetal 2018:	6,5

De liquiditeitsratio geeft aan dat 6,4 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden, bestaande uit kortlopende verplichtingen aan kredietinstellingen, crediteuren, nog te betalen posten en de overlopende passiva.

De stichting heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 3.436.762 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 306.516 openstaan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 582.243.

De liquiditeitspositie van de stichting is hierdoor goed te noemen.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen voor 2019.

Rentabiliteit:

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief rentebaten).

Kengetal 2019:	4,1%
Kengetal 2018:	3,5%

De rentabiliteit geeft aan hoeveel procent van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. De stichting heeft van de totale opbrengsten, te weten € 5.586.835, een resultaat behaald van € 227.678.

In vergelijking met vorig jaar is de ratio toegenomen, hetgeen aangeeft dat in het jaar 2019 procentueel minder lasten zijn verantwoord dan in het voorafgaande jaar 2018.

Huisvestingsratio:

Deze ratio geeft weer welk deel van de kosten wordt besteed uit huisvestingslasten (inclusief afschrijvingen over gebouwen).

Definitie: de huisvestingslasten inclusief afschrijvingen voor gebouwen gedeeld door de totale lasten.

Kengetal 2019:	5,8%
Kengetal 2018:	5,4%

Weerstandvermogen:

Het weerstandvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie1: Het eigen vermogen minus de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW.

Kengetal 2019:	54,5
Kengetal 2018	55,9

Definitie2: Het eigen vermogen incl. de materiële vaste activa, uitgedrukt in een percentage van de rijksbijdrage OCW.

Kengetal 2019:	73,3
Kengetal 2018	77,3

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

In de definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt. De derde definitie onderkent dit risico, maar legt daarbij een verband tussen het vrije vermogen en de al dan niet doorlopende lasten.

Hoofdstuk 7: Toekomstige ontwikkelingen

7.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

De wereld verandert snel. Er worden steeds hogere eisen aan scholen gesteld, ICT neemt een hoge vlucht en een steeds grotere lerarentekort. Deze veranderingen we op op onze basisscholen. onderwijs. De veranderingen leveren onrust op, maar bieden ook kansen.

De rode draad in de trends die gezien worden is: het ontwikkelen naar een meer duurzame, digitale samenleving. Dit heeft ook invloed op het onderwijs. We zien in het onderwijs verschillende stromingen ontstaan van gepersonaliseerd onderwijs dat uitgaat van wat leerlingen nodig hebben om zo zelfstandig mogelijk te ontwikkelen tot traditioneel onderwijs waar de leerkracht centraal staat en bepaalt wat goed is voor zijn/haar groep leerlingen. Binnen de stichting is gekozen om de leerkracht centraal te stellen waarbij deze bepaalt wat goed is voor de groep leerlingen waar hij/zij verantwoordelijk voor is.

Ontwikkelingen waar we in het onderwijs rekening mee moeten houden en op moeten anticiperen zijn:

- Technologische en ICT ontwikkeling
- Maatschappelijke onrust en segregatie
- Economische ontwikkelingen
- Ecologische ontwikkelingen
- Demografische ontwikkelingen en lerarentekort

Technologische en ICT ontwikkeling

Door voortschrijdende technologie zullen computers zich nog meer ontwikkelen en steeds meer menselijke taken overnemen.

Verwacht wordt dat kunstmatige intelligentie en lerende machines in ongeveer elke technologie en applicatie worden toegepast. Dit zal leiden tot intelligente systemen die zelflerend zijn, zichzelf aanpassen en potentieel autonoom kunnen handelen in plaats van vooraf geprogrammeerde instructies uit te voeren (Gartner, 2016). Een andere ingrijpende ontwikkeling is de ontwikkeling naar het internet of things. Op Wikipedia staat de volgende definitie: 'Een voorgestelde ontwikkeling van het internet waarbij alledaagse voorwerpen zijn verbonden met een netwerk en gegevens kunnen uitwisselen.' Denk hierbij aan de healthwatch of besturing van apparaten via spraakherkenning.

Nieuwe mogelijkheden om waarmee de digitale wereld een steeds gedetailleerdere weerspiegeling van de fysieke wereld wordt is bij het gebruik van virtual reality en augmented reality. Het onderwijs kan gebruik maken van dit soort ontwikkelingen om een extra dimensie toe te voegen aan de lessen. Een andere grote digitale trend die invloed heeft op het onderwijs is social media. Gedragsregulerende vaardigheden, zoals reactie-inhibitie-strategieën, emotieregulerende en volgehouden aandachtsstrategieën ontwikkelen zich niet (meer) automatisch en zullen expliciet moeten worden opgenomen in het curriculum van de scholen. Daarnaast moet er aandacht zijn voor de digitale en de fysieke werkelijkheid en de beleving hiervan door leerlingen.

Maatschappelijke onrust en segregatie

De meest in het oog springende ontwikkelingen binnen de maatschappelijke onrust is de groeiende kansenongelijkheid in de hele samenleving en een toenemende segregatie. Deze ongelijkheid ontstaat door inkomensverschillen, maar ook door de inzet van digitale vaardigheden, het hebben of ontbreken van kansen op de arbeidsmarkt, het behaalde niveau van onderwijs en uitsluitingsmechanismen. Theisens (2014) constateerde dat de invloed van afkomst in Nederland groter is dan in andere landen.

Een van de grote uitdagingen van het aanpakken van de sociale ongelijkheid is het groeiend aantal laaggeletterde mensen. Voor het onderwijs betekent dat, het voorkomen van het risico op laaggeletterdheid, een grote taak is. Zorg dragen voor een sterke talige omgeving is dan noodzakelijk.

Groeiende ongelijkheid zorgt voor spanning tussen verschillende groepen met soms radicalisering als gevolg. In Nederland nemen spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen steeds meer toe met als gevolg toenemende polarisatie en individualisering. Onderwijs heeft de taak te zorgen voor een brede kijk op zaken waarbij kennis een grote rol speelt in het nemen van beslissingen.

Economische ontwikkelingen

De groeiende sociale tegenstellingen en het versterken daarvan, door de economische ongelijkheid, is een serieus probleem voor de stabiliteit van de Nederlandse maatschappij. Dat geldt ook voor de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Deze verandert door vergrijzing, technologische ontwikkelingen, globalisering, migratie, toenemend hoger opleidingsniveau, verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd en uitsluitingsmechanismen.

Ecologische ontwikkelingen

Het opraken van onze natuurlijke grondstoffen, de vervuiling, de opwarming van de aarde en klimaatverandering zijn internationale problemen die ook invloed hebben op het onderwijs. Bewustwording en het ontwikkelen van duurzaam gedrag vinden deels plaats in het onderwijs.

Demografische ontwikkelingen

Demografische ontwikkelingen zijn deels te voorspellen. De Randstad en grote steden groeien. Het aantal huishoudens neemt toe, met name eenpersoonshuishoudens. Onze stichting bevindt zich in de randstad en zal de komende jaren een stabiel leerlingenaantal kennen.

7.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

Graag zouden wij zien dat de onderzoeksvaardigheden van onze leerkrachten vergroot worden.

Wij hebben hiervoor gekozen voor een meer fluïde aanpak waarbij de directeuren en de intern begeleiders van de scholen de teams meenemen in het ontwikkelen van deze vaardigheden op een tijd en een manier die goed past bij het team. Dit is wel een aandachtspunt van onze scholen.

7.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van kwaliteitszorg

Binnen ons bestuur wordt op systematische wijze zorg en aandacht besteed aan kwaliteit. De scholen beschikken over een systeem voor kwaliteitszorg (WMK) en er wordt, vanuit een meerjarenplanning gewerkt aan de continue ontwikkeling van de kwaliteit van de school en de medewerkers. We beschouwen kwaliteitszorg en personeelsbeleid als onlosmakelijk, omdat ons personeel de kern van kwaliteit vormt. In beginsel werken alle scholen vanuit de PDCA-cyclus. De kwaliteitsnormen en doelstellingen zijn beschreven (zie ook de schoolplannen) en hier wordt naar gehandeld.

Binnen de scholen wordt, door middel van zelfevaluatie regelmatig –conform de meerjarenplanning- beoordeeld of de kwaliteit van de school in orde is. Ook laten ze hun kwaliteit systematisch door ouders, leerkrachten en leerlingen beoordelen met behulp van vragenlijsten. Ook is er een tweejaarlijkse externe audit.

De algemene vragenlijsten worden in principe één keer per vier jaar ingevuld (voorafgaand aan een nieuw schoolplan). Aanvullend kunnen scholen facultatief jaarlijks gerichte (tevredenheids)onderzoeken uitzetten onder ouders, leerkrachten en/of leerlingen over verbeterthema's uit het jaarplan. De vragenlijst leerlingen wordt elk jaar ingevuld.

Sinds 2019 hebben we de externe audit een plaats gegeven in onze kwaliteitszorg. Ten minste één keer per twee jaar laten we een externe partij naar de kwaliteit van onze scholen kijken. Mogelijk dat we in de toekomst de externe audit elk jaar laten plaatsvinden.

Gelet op de documenten die een rol spelen bij kwaliteitszorg geldt: alle scholen werken met een schoolplan, een jaarplan en een jaarverslag. Op bestuursniveau wordt een strategisch beleidsplan geschreven op basis van gegevens uit de inspectierapporten, evaluatie uit het vorig strategisch, beleidsplan, audits en de tevredenheid vragenlijsten onder leerlingen, ouders en personeel.

In het strategisch beleidsplan staan de ambities en aandachtspunten van het bestuur. Deze ambities en aandachtspunten komen overeen of hebben raakvlakken met de ambities en aandachtspunten in de schoolplannen. De ambities en aandachtspunten worden opgenomen in de jaarplannen.

Op bestuursniveau wordt de kwaliteit gemonitord. Speerpunten daarbij zijn de onderwijsresultaten, didactisch handelen, pedagogisch handelen, de zorg en begeleiding (afstemming) en het schoolklimaat (m.n. veiligheid). Het Dagelijks Bestuur en de het Algemeen Bestuur worden middels managementrapportages geïnformeerd.

In de periodes februari/maart en in september/oktober vinden managementgesprekken plaats. Deze gesprekken worden gevoerd door de dagelijks bestuurder met de directeuren. Het gesprek in de periode september/oktober is tevens de basis voor de op te stellen begroting voor het nieuwe kalenderjaar. Daarnaast vindt nog een gesprek plaats om de conceptbegroting vast te stellen. In de periode januari/februari/maart vindt een formatiegesprek plaats. Een keer per jaar is er met elke directeur een beoordelingsgesprek. Naast deze formele gesprekken vinden wekelijks gesprekken plaats tussen de dagelijks bestuurder en de directeuren. De dagelijks bestuurder is dagelijks op een van de scholen.

7.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van personeel

De school is een lerende organisatie en teamleden zijn georganiseerd in schoolteams. In de schoolteams wordt voortdurend gewerkt aan het verbeteren van ons onderwijs, o.a. door gerichte feedback op het dagelijks handelen in de klas, gezamenlijk voorbereiden van lessen, gericht onderzoek om herkende problematiek op te lossen. Leerkrachten staan open voor het geven en ontvangen van feedback. Elke leerkracht werkt aan een jaarlijks persoonlijk ontwikkelingsplan (pop). Deze pop wordt gemaakt op basis van de schoolontwikkeling en georganiseerde feedback van collega's en directie.

Teamleden zijn op de hoogte van de actuele ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en delen deze kennis met collega's, ook van de zusterschool. Teamleden zijn allemaal medeverantwoordelijk voor de doelstellingen van de school. De school verantwoordt zich regelmatig naar stakeholders (ouders, bestuur, gemeente, voortgezet onderwijs, voorschool).

Het lerarentekort is een risico voor onderwijs en samenleving stelt de onderwijsinspectie. Goed onderwijs vormt namelijk het fundament van onze samenleving. Bij een tekort aan leraren ontstaat er niet alleen druk op de kwaliteit van onderwijs, maar ook op de samenleving als geheel.

Het lerarentekort is ongelijk verdeeld over het land en over groepen leerlingen. Scholen met veel kwetsbare leerlingen hebben een groter lerarentekort dan scholen in welvarende wijken. Ook wij hebben er mee te maken. Complicerende factor bij ons is dat er veel vooroordelen bestaan ten aanzien van islamitische scholen, waardoor (niet islamitische) leerkrachten een drempel ervaren om bij ons te werken.

Het lerarentekort heeft effect op de werkdruk van directeuren en leerkrachten. Om het lerarentekort tegen te gaan investeren wij in zij-instromers en onderwijsassistenten die de pabo kunnen en willen doen.

7.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van de huisvesting

Beide schoolgebouwen zijn in eigendom van de stichting. In 2020 zal Al Qalam zowel intern als extern worden geschilderd. Het gebouw is er aan toe. Er blijkt nu dat bij de gemeentelijke renovatie in 2014 slechte materialen zijn gebruikt, waardoor de kosten van het verwijderen van houtrot voor onze rekening zijn. Al Qalam zal tevens worden voorzien van nieuw (inbouw)meubilair en leerlingsets. Het meeste meubilair is langzamerhand versleten of beschadigd en aan vervanging toe. Dit zal tot een desinvestering leiden.

In het IHP van de gemeente Gouda is Al Qalam opgenomen voor uitbreiding met 406m². Deze uitbreiding zal hoogstwaarschijnlijk in 2021-2022 plaatsvinden.

7.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen

Het investeringsbeleid is er op gericht duurzaam te investeren in zaken die de scholen en ons onderwijs beter maken. Het beschikbare kapitaal gebruiken daar waar het voor bedoeld is. Enerzijds betekent dit het mogelijk blijven maken van vervangingsinvesteringen in middelen zoals meubilair, ICT voorzieningen, touch screens en leermiddelen. Anderzijds betekent dit het aanwezige eigen vermogen beschikbaar stellen en houden voor het nemen van beheersmaatregelen waarmee we kunnen bijsturen op de belangrijkste risico's binnen onze organisatie.

7.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Gelet op de maatschappelijke ontwikkelingen willen we met name inzetten op duurzaamheid. We willen van onze gebouwen duurzame gebouwen maken, gedefinieerd vanuit de begrippen People, Planet en Profit. We streven naar veilige, schone en gezonde gebouwen waar het voor iedereen prettig (samen) werken en leren is. Gebouwen met een prettig binnenklimaat en met flexibele, multi-functionele ruimtes (People). We hebben de ambitie om de gebouwen zorgvuldig in te passen in de omgeving, om verantwoord en duurzaam om te gaan met materialen, om hergebruik te stimuleren en om te zorgen voor een laag en zuinig energie- en watergebruik (Planet). We stimuleren daarbij de scholen om zoveel mogelijk afvalvrij te zijn.

Tenslotte: we streven naar reële en verantwoorde investerings- en exploitatiekosten.

De volgende onderwerpen spelen de komende jaren een rol op het vlak van milieu en duurzaamheid:

1. in elke klas afvalbakken in elke klas voor papier, plastic, restafval en GFT
2. 2x per jaar opruimdag
3. Zonnecollectoren op het dak van Al Qalam
4. elk jaar een les over milieu door deskundigen
5. Milieuvriendelijke schoonmaakspullen gebruiken
6. Gebruik LED lampen
7. Minimaal gebruik airco

Hoofdstuk 8: Continuïteitsparagraaf

8.1 Inleiding

Met ingang van het verslagjaar 2013 zijn schoolbesturen verplicht om het toekomstperspectief van de organisatie op te nemen in een zogeheten continuïteitsparagraaf in het bestuursverslag. De continuïteitsparagraaf richt zich ten eerste op de financiële gevolgen van toekomstige ontwikkelingen voor de drie jaren volgend op het verslagjaar. Ten tweede bevat de paragraaf een inhoudelijke en procesmatige beschrijving van het risicomanagement. Ten slotte vermeldt het bestuur hoe zij omgaat met de Code Goed Bestuur. SISR&G hecht aan deze paragraaf, maar merkt op dat deze blik op de toekomst uitgaat van de op dit moment bekende ontwikkelingen en voor een belangrijk deel een inschatting is.

8.2 Covid-19 (Corona)

Ten tijde van het afronden van dit bestuursverslag heeft onze stichting te maken met de maatregelen die de overheid genomen heeft voor de bestrijding van het Covid-19-virus. Binnen onze stichting is onmiddellijk een crisisteam ingericht om de juiste maatregelen te nemen, gericht op continuering van het primaire proces in de twee scholen.

Binnen onze scholen is in de maand maart het fysieke onderwijs overgeschakeld naar online onderwijs. Het doel is het onderwijs op deze wijze te laten voortgaan zolang dit nodig is. Deze ontwikkeling naar een nieuwe vorm van onderwijs maakt momenteel goede stappen vooruit.

De crisis heeft geen groot effect op de financiën van onze stichting. Voor de stichting zijn de kosten, die gerelateerd zijn aan online-onderwijs, te overzien. Gezien de gezonde financiële positie van onze stichting is er voor de korte en middellange termijn (3 jaar) geen continuïteitsrisico. Ook zal de crisis niet of nauwelijks effect hebben op de verwachte resultaten 2020 en de financiële positie van de stichting. Wel is het mogelijk dat het inperken van het leerlingenvervoer vanuit de oudervereniging enige impact zal hebben op het leerlingenaantal van Al Qalam.

De pandemie kan gevolgen hebben voor het verzuim en langdurige uitval van medewerkers. Gezien de toch al krappe arbeidsmarkt ligt hier een punt van zorg. Wat de uiteindelijke effecten van de schoolsluiting voor het onderwijsproces zullen zijn, laat zich op dit moment moeilijk voorspellen. Technisch gezien kan onze stichting de sluiting van de scholen opvangen. De resultaten van het afstandsonderwijs zullen echter pas op langere termijn zichtbaar worden.

8.3 Leerlingenaantal

Volgens de gemeentelijke prognoses zullen de scholen voor de jaren 2020 t/m 2023 wat betreft leerlingenaantallen stabiel zijn. Dit is ook onze verwachting. Hieronder het verloop van het leerlingenaantal tot nu toe.

8.4 Toename en afname van de rijksinkomsten

De verwachting is dat de rijksinkomsten in de komende jaren aanzienlijk zullen stijgen. Het Rijk stelt extra middelen ter beschikking voor o.a. werkdrukverlaging en salarisverbetering. Deze stijgingen zijn nog niet of slechts ten dele verwerkt in de meerjarenbegroting 2021-2024. We gaan ervan uit dat deze middelen in het jaar van hun toekenning volledig worden besteed aan extra formatie en professionalisering, tenzij dit niet mogelijk blijkt. Van enig negatief effect op het jaarresultaat is in ieder geval geen sprake.

8.5 Passend onderwijs

Passend Onderwijs is ingevoerd per 1 augustus 2015 en staat voor een belangrijke inhoudelijke verandering. Van de leerkrachten wordt gevraagd voor iedere leerling een passend onderwijsaanbod te verzorgen. Geldstromen zijn van richting veranderd en scholen worden medeverantwoordelijk voor de bekostiging van het speciaal onderwijs. De ervaringen tot nu toe maken duidelijk dat de financiële gevolgen van passend onderwijs voor onze scholen beperkt blijven. Voor de komende jaren verwachten we dat vanuit de samenwerkingsverbanden meer middelen worden toegekend aan de aangesloten scholen. In de meerjarenbegroting houden we echter nog geen rekening met een dergelijke stijging. Hier geldt dat we eventuele extra middelen integraal zullen aanwenden voor leerlingenzorg. Van enig positief of negatief effect op jaarresultaat is dan geen sprake.

8.6 Ontwikkeling salariskosten

De laatste jaren is er sprake van een voortschrijdende stijging van de salariskosten, bijvoorbeeld door de effecten van het Convenant Leerkracht, cao aanpassingen, stijgingen van de pensioenpremies, stijgende premies voor ziektevervanging en de groeiende kosten van uitkeringen na ontslag. De personele lumpsumbekostiging kent een indexering die moet maken dat schoolbesturen over een langere periode bezien de stijgende personele lasten kunnen opvangen. De omvang en aard van de indexering is echter rekenkundig sterk afhankelijk gemaakt van ontwikkelingen in niet-onderwijssectoren. Het is daarom moeilijk in te schatten of de basisindexering ook in de komende jaren toereikend zal zijn. Voorlopig gaan we in de meerjarenbegroting 2020-2023 uit van al reeds bekende stijgingen van de werkgeverslasten en van een toereikende indexering. Mocht de indexering te wensen overlaten, dan biedt onze vermogenspositie voldoende ruimte.

8.7 Beleidsvoornemens, impact op de meerjarenbegroting

Het voorgenomen beleid is opgenomen in het nieuwe schoolplan. In het afgelopen jaar zijn beleidsontwikkelingen opgestart, zowel op personeel gebied als onderwijskundig. In de begroting 2020 is o.a. rekening gehouden met de volgende plannen:

- de aanschaf en implementatie van een methode voor sociaal-emotioneel leren;
- aanpassingen aan het interieur van Al Qalam;
- de aanschaf en implementatie van Chromebooks voor de groepen 3, 4 en 5;
- de vernieuwing van het meubilair van Al Qalam;
- intern en extern schilderen gebouw Al Qalam;
- het vervangen van de gehuurde chromebooks van Snappet door eigen chromebooks.

Teneinde de risico's zoveel mogelijk te beperken hanteert de stichting een planning & control cyclus waarbij de dagelijks bestuurder de ontwikkeling van de financiële prestaties volgt en hier ook periodiek verantwoording over aflegt richting het algemeen bestuur.

Concluderend kan gesteld worden dat onze stichting in control is: de bedrijfsvoering is op orde. Het weerstandvermogen (algemene reserve) blijft groot genoeg om risico's en onvoorziene uitgaven te kunnen dragen.

8.8 Kengetallen verslagjaar en prognose 3 volgende jaren

31 december	2019	2020	2021	2022
Personele bezetting in FTE				
Bestuur/Management	3,00	3,00	3,00	3,00
Onderwijzend Personeel	45,34	46,00	46,00	46,00
Overige medewerkers	12,55	12,55	12,55	12,55
	60,89	61,55	61,55	61,55
Leerlingen aantallen	750	745	745	745

8.9 Balans verslagjaar en prognose 3 volgende jaren

31 december	2019	2020	2021	2022
ACTIVA				
Vaste Activa				
Immaterieel				
Materieel	1.196.435	1.221.435	1.221.435	1.221.435
Financieel				
	1.196.435	1.221.435	1.221.435	1.221.435
Fin. vast activa				
Waarborgsommen	77.550	77.550	77.550	77.550
Vlottende Activa				
Vorderingen	306.516	306.516	306.516	306.516
Overlopende Activa				
Liquide Middelen	3.436.762	3.351.937	3.397.959	3.418.313
	3.743.278	3.658.453	3.704.475	3.724.829
Totaal Activa	5.017.263	4.957.438	5.003.460	5.023.814
31 december	2019	2020	2021	2022
PASSIVA				
Eigen Vermogen				
Algemene Reserve	4.014.558	4.079.867	4.125.889	4.146.243
Bestemmingsreserve publiek	75.133			
Bestemmingsfonds publiek				
Bestemmingsreserve privaat	7.056	7.056	7.056	7.056
Bestemmingsfonds privaat				
	4.096.747	4.086.923	4.132.945	4.153.299
Voorzieningen	296.368	246.368	246.368	246.368

Langlopende schulden	41.905	30.891	22.678	15.688
Kortlopende schulden	582.243	593.257	601.470	608.460
Totaal Passiva	5.017.263	4.957.438	5.003.460	5.023.814

8.10 Staat van baten en lasten verslagjaar en prognose 3 volgende jaren

	2019	2020	2021	2022
Baten				
(Rijks)bijdragen	5.320.707	5.195.893	5.233.123	5.284.465
Ov. overheidsbijdragen	225.539	199.050	8.178	7.818
Overige baten	40.589	4.811	3.800	1.300
	5.586.835	5.399.754	5.245.101	5.293.583
Lasten				
Personele lasten	4.311.105	4.562.700	4.325.700	4.394.850
Afschrijvingen	240.469	189.179	189.179	189.179
Huisvestingslasten	310.530	260.000	261.500	266.500
Ov. instellingslasten	496.255	472.100	422.100	422.100
	5.253.358	5.483.979	5.198.479	5.272.629
Saldo baten en lasten	228.478	-84.225	46.622	20.954
Fin. baten en lasten	-800	-600	-600	-600
Buitengew. baten en lasten				
Incidentele baten en lasten				
Resultaat	227.678	-84.825	46.022	20.354

8.11 Toelichting op de personele bezetting en leerlingenaantallen

Op basis van onder andere de leerlingenontwikkeling, de geraamde loonkostenstijging en de ontwikkeling van de rijksinkomsten en gemeentelijke subsidies zal de personele formatie OP en OOP in de komende jaren licht groeien. De formatie bestuur/management zal stabiel blijven.

De waargenomen functie van directeur van Al Qalam door een tijdelijke kracht, is per 1-8-2019 ingevuld door een nieuw aangeworven directrice.

Er zullen steeds vaker uitzendkrachten en/of tijdelijke krachten worden ingezet vanwege het lerarentekort en/of om de niet structurele middelen (vooral van de gemeente Gouda en de samenwerkingsverbanden) in te zetten.

Er zijn voldoende reserves en de liquiditeitspositie van de stichting is zeer goed te noemen om extra uitgaven op te vangen.

De prognose is dat het resultaat de komende negatief tot licht positief zal zijn, uitgaande van de huidige wijze van bekostiging. Het is inmiddels duidelijk geworden dat het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid voor ons geen grote financiële gevolgen zal hebben. Het OAB van de gemeente Gouda behelsde in 2019 uitsluitend een subsidie voor de schakelklassen. Het is echter wel zo dat deze subsidie per jaar afhankelijk is van de besluitvorming bij de gemeente Gouda en daarmee dus niet structureel.

De personele bezetting en de daadwerkelijke invulling daarvan is mede afhankelijk van de arbeidsmarkt voor leraren.

Een aantal onderwijs ondersteunende personeelsleden zal op termijn doorstromen naar de functie van leerkracht. Het betreft gediplomeerde onderwijsassistenten die on the job doorleren voor leerkracht en (later) een opleiding aan de PABO zullen volgen. Op Al Qalam is een interne kandidaat met een afgeronde HBO

opleiding inmiddels bezig met het behalen van de PABO bevoegdheid via het traject voor zij-instromers. Een andere zij-instromer is inmiddels met de opleiding gestopt. De opleiding bleek niet te combineren met prive.

Leerlingen

Voor de berekening van de toekomstige inkomsten van de meerjarenbegroting wordt gerekend met een voorzichtige maar realistische raming van het aantal (gewichten)leerlingen. Dit om te voorkomen dat we ons te rijk rekenen.

De ontwikkeling van het aantal leerlingen is als volgt:

Totaal aantal leerlingen

2018: 757

2019: 750

2020: 745

2021: 745

2022: 745

De weergegeven aantallen leerlingen voor de begroting 2019-2021 zijn de voorzichtige ramingen. Annoer kan, gezien de nieuwe huisvesting naar verwachting maximaal naar ongeveer 300 leerlingen doorgroeien, terwijl Al Qalam zal stabiliseren rond de 440 leerlingen.

Wel kan de blijvende onzekerheid over de langeretermijneffecten van de invoering van Passend Onderwijs nog van invloed zijn op de formatie-ontwikkeling. Dit geldt tevens voor het leerkrachtentekort en de gevolgen van de corona epidemie.

8.12 Toelichting op de meerjarenbegroting (verwachte ontwikkelingen financiering, huisvesting, enz.

In het najaar van 2019 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2020-2024.

Het nettoresultaat voor de jaren 2020 t/m 2024 laat, met uitzondering van het jaar 2020, een licht positieve beeld zien. Daarbij moet worden opgemerkt dat het lerarentekort ervoor kan zorgen dat er minder uitgegeven kan worden op het onderdeel onderwijsgevend personeel.

De baten zijn gebaseerd op geprognosticeerde ontwikkeling van het aantal leerlingen en de meest recente gegevens van het ministerie. De komende jaren wordt flink geïnvesteerd in 'devices', connectiviteit en digitale leermiddelen. Hiervoor wordt een (meerjaren) investeringsplan voorbereid. Flankerend wordt veel aandacht gegeven aan kennisdeling en professionalisering.

Vanuit Passend Onderwijs wordt de komende jaren geïnvesteerd in het vergroten van leerkrachtvaardigheden en extra ondersteuning op de scholen.

De personele voorziening is actueel en naar verwachting blijven deze meerjarig in eenzelfde positie.

De vorderingen en kortlopende schulden zijn in het meerjarenperspectief gemakshalve constant gehouden. De stichting kent geen financieringen of financieringsstructuren.

Een investering in het meubilair van Al Qalam zal in 2020 plaats vinden. Het huidige meubilair is 'op', echter nog niet volledig afgeschreven zodat er afgeboekt zal worden. Het effect van de aanbesteding van het (inbouw-)meubilair en de leerlingensets zal ongeveer € 350.000 bedragen. Gezien de vermogenspositie van de stichting is deze uitgave en de afboeking geen enkel probleem.

Ten aanzien van het huisvestingsbeleid heeft de gemeente Gouda een uitbreiding van het gebouw van Al Qalam met 406m² voorzien. Hier zijn middelen voor gereserveerd door de gemeente. Wij zullen hoogstens aanvullend een relatief klein bedrag besteden in geval van meerwensen van het team. Beide scholen hebben geen andere huisvestingsplannen. Beide schoolgebouwen zijn in juridische eigendom van de stichting.

Op basis van onder andere de leerlingenontwikkeling (zie ook hierboven onder 8.11), de geraamde loonkostenstijging en de ontwikkeling van de rijksinkomsten en incidentele gemeentelijke subsidies zal de personele formatie OP en OOP in de komende jaren licht groeien. De formatie bestuur/management zal stabiel blijven. Gezien de stabilisatie van het aantal leerlingen is de verwachting dat de baten in de komende jaren eveneens stabiel zullen zijn.

Uitgaande van de gezonde vermogenspositie van de stichting ligt het niet voor de hand dat de doelstelling van de stichting niet in gevaar komt door onverwachte uitgaven of kortdurend lagere baten. De ontwikkeling van de lasten zal iets stijgen.

8.13 Ontwikkeling kengetallen op basis van de Meerjarenbegroting 2019 – 2023

Ontwikkeling kengetallen SIS Rijn en Gouwe op basis van de Meerjarenbegroting 2020 - 2024								
Soort kengetal	Signalering Inspectie	Voorlopige Streef- waarden	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Weerstandvermogen incl. MVA	5,00%	40%	73,33%	75,68%	78,79%	78,45%	79,37%	80,67%
Weerstandvermogen excl. MVA		60%	54,51%	55,15%	55,64%	55,48%	56,56%	57,95%
Solvabiliteit (incl. voorzien.)	30%		87,56%	87,41%	87,53%	87,58%	87,77%	87,98%
Liquiditeitsratio	0,75		6,43	6,17	6,24	6,28	6,41	6,57
Huisvestingsratio	>9,5%		5,83%	4,77%	5,06%	5,19%	5,21%	5,20%
Rentabiliteit (1-jarig)	< -10%		4,08%	-1,57%	0,88%	0,38%	1,48%	1,71%

Hoofdstuk 9: Rapportage toezichthoudend orgaan 2019

Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe, 31118.

Het Algemeen Bestuur (het toezichthoudend deel van het bestuur) van de Stichting Islamitische Scholen Rijn en Gouwe houdt intern toezicht op het functioneren van het Dagelijks Bestuur. De taken, bevoegdheden, en verantwoordelijkheden van het Algemeen Bestuur zijn neergelegd in de Code Goed Bestuur PO, de statuten van de stichting en het huishoudelijk reglement. De Code Goed bestuur PO wordt dan ook gevolgd.

Het Algemeen Bestuur ziet erop toe dat het gevoerde beleid kan rekenen op draagvlak bij alle betrokkenen en dat het beleid leidt tot goede onderwijsresultaten en een goede strategische positie. Hierbij laat het Algemeen Bestuur zich leiden door een maatschappelijke perspectief, waarbij wettelijke kaders, inspectievoorschriften en het bereiken van gestelde doelen voor stakeholders leidend zijn.

Als Algemeen Bestuur letten wij erop dat door het bestuurlijk handelen zorgzaamheid, integriteit en rechtmatigheid niet in het gedrang komen. Het Algemeen Bestuur kan daartoe bevragen, adviseren, instemmen, goedkeuren of afkeuren op de inhoudelijke pijlers: onderwijskwaliteit, organisatieontwikkeling en HRM en financiën. Het Algemeen Bestuur bewaakt de verschillende (wettelijke) taken en bijpassende rollen, ook met het oog op een zuivere, bestuurlijke relatie met het Dagelijks Bestuur.

Als Algemeen Bestuur laten wij ons leiden door zes karakteristieken, die kenmerkend zijn voor toezichthouders en daarmee goed toezicht typeren: onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend.

In het kader van de verplichte paragraaf in het jaarverslag over de continuïteit van de organisatie dient het Algemeen Bestuur in zijn verslag aan te geven op welke wijze het de Dagelijks Bestuurder ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. Hierover kan worden gezegd dat in de vergaderingen alle relevante beleidsvraagstukken systematisch aan de orde worden gesteld en dat het Algemeen Bestuur actief heeft geadviseerd en ondersteund bij de te maken keuzes. Datzelfde geldt voor de financiële aspecten van de stichting die in de vorm van begroting, meerjarencijfers en tussentijdse rapportages over het lopende jaar onderwerp van bespreking zijn met de Dagelijks Bestuurder in de vergaderingen van het bestuur. Tweemaandelijks heeft het Algemeen Bestuur een klankbordoverleg met de Dagelijks Bestuurder. Naast de inbedding van het systeem van de interne beheersing, vindt monitoring van beleid plaats door het administratiekantoor. In 2019 was dat Groenendijk Onderwijs. De Dagelijks Bestuurder, ondersteund door Groenendijk Onderwijs, draagt er zorg voor dat gedane aanbevelingen, die door de externe accountant, medewerkers van het administratiekantoor en eventuele overige partijen op het gebied van interne beheersing zijn gedaan, worden uitgevoerd. Hierover wordt aan het Algemeen Bestuur gerapporteerd. Het Algemeen Bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de stichting.

Op het moment van opstellen van dit verslag zitten we midden in de corona-crisis. Leerlingen volgen thuisonderwijs, waardoor educatief partnerschap met ouders en eigenaarschap van het eigen leerproces door leerlingen ineens zeer actueel is geworden. Hierdoor blijkt het belang van een goede ICT infrastructuur en het beschikbaar stellen van passende (mobiele) devices voor leerkrachten en leerlingen.

We zien er in deze tijd op toe dat kwetsbare en aandacht behoevende kinderen ten aanzien van onderwijs en de thuissituatie worden gezien. Hieruit blijkt de maatschappelijke functie van onze stichting, waarbij we waar mogelijk samenwerken met onze stakeholders zoals gemeenten en de GGD.

In het verslagjaar (2019) vergaderde het Algemeen Bestuur vier keer. Hierin werd onder meer goedkeuring gehecht aan het Bestuursverslag 2018 en de Begroting 2020.

Zowel uit de voornoemde documenten alsook uit het voorliggende bestuursverslag 2019 blijkt, dat de Stichting Islamitische scholen Rijn en Gouwe een gezonde organisatie is. Het eigen vermogen, het weerstandsvermogen en het werkkapitaal zijn solide. De kwaliteit van het onderwijs is op orde en waar er verbeteringen nodig zijn, worden deze onderkend en uitgevoerd. Er is er sprake van een dynamisch personeelsbeleid, selectief gericht op het aantrekken en behouden van kwaliteit, met nadruk op ontwikkelkansen voor de individuele personeelsleden, hoewel dit steeds moeilijker wordt door het grote lerarentekort. Er is een actief beleid om ouders bij de scholen te betrekken, niet alleen in termen van georganiseerde medezeggenschap, maar ook door het stimuleren van ouderbetrokkenheid bij activiteiten van de school. Veel ouders verrichten vrijwilligerswerk op de scholen.

Per april 2019 is de heer Y. el Atrach toegetreden tot het Algemeen Bestuur. De heer el Atrach heeft een universitaire masterstudie behaald in accounting & finance aan de Erasmusuniversiteit en is werkzaam als manager bij een grote verzekeringsmaatschappij. De heer El Atrach is tevens hogeschooldocent aan de Hogeschool van Utrecht en leidt een vrijwilligersorganisatie. Met de komst van de heer El Atrach zijn de leden van het Algemeen Bestuur afkomstig uit of hebben affiniteit met het onderwijs, financiën en ict, bedrijfsvoering in brede zin en maatschappelijke samenwerkingsrelaties. Door de competenties op de genoemde gebieden kunnen de leden van het Algemeen Bestuur de Dagelijks Bestuurder adviseren en een goede sparringpartner zijn.

Ook in het verslagjaar heeft het Algemeen Bestuur zijn eigen bezoldigingsbeleid tegen het licht gehouden. We hebben besloten om het huidige beleid ook voor 2019 toe te passen. We houden het bij een vergoeding van maximaal 1700 euro om de reiskosten e.d. te dekken.

Samenstelling Algemeen Bestuur
M. Belhassiouï Voorzitter
M. Sabab
Y el Atrach

Zelfevaluatie

In 2019 heeft het Algemeen Bestuur teruggekeken op haar eigen functioneren. Er is dieper ingegaan op de sociale kant van governance, houding/gedrag en de samenwerking binnen het Algemeen Bestuur en met de Dagelijks Bestuurder.

Naast het bespreken van de individuele profielen van de leden van het Algemeen Bestuur en de Dagelijks Bestuurder is extra aandacht besteed aan het samenwerken. Geconstateerd is dat er op een goede en zakelijke wijze wordt samengewerkt; er wordt een gezamenlijke cultuur en strategische koersbepaling gedeeld.

Andere werkzaamheden leden Algemeen Bestuur

De heer Sabab heeft als hoofdwerkzaamheid het zijn van ondernemer in de rijscholenwereld. Hij is eigenaar van een rijschool.

De heer Belhassiouï is financieel adviseur.

De heer El Atrach is manager bij een verzekeringsmaatschappij en docent aan de Hogeschool van Utrecht.

Taken van het Algemeen Bestuur

Het houden van toezicht door:

- Toezicht vooraf: vooral goedkeuring van besluiten en voornemens van de Dagelijks Bestuurder.
- Toezicht achteraf: monitoren van het functioneren van de instelling en het functioneren van de Dagelijks bestuurder. ('bewaken dat het goed gaat').
- Het uitoefenen van statutaire en wettelijke bevoegdheden, waaronder de goedkeuringsbevoegdheid van het strategisch beleidsplan, het jaarverslag en de begroting.
- Advies- en klankbordfunctie ten behoeve van Dagelijks Bestuurder, op eigen initiatief van de toezichthouder individueel of als collectief, als reactie op een vraag van de Dagelijks Bestuurder aan een toezichthouder of toezichthouders.
- Het gevraagd en ongevraagd adviseren en klankborden heeft een antennefunctie en kan een brug slaan naar de maatschappij.
- Het optreden als werkgever van de Dagelijks Bestuurder, zoals het bepalen van omvang en structuur van het bestuur, het benoemen en ontslaan van de Dagelijks Bestuurder, het bepalen van diens arbeidsvoorwaarden en het realiseren van de jaarlijkse evaluatie van de Dagelijks Bestuurder.
- Het aanwijzen van de externe accountant.

Deze toezichthoudende taken zijn in 2019 uitgevoerd.

Verslag over afgelopen jaar

Het toezichthoudend bestuur is in verslagjaar 2019 vier keer formeel in openbare vergadering bij elkaar geweest en heeft zich, onder andere bezig gehouden met de volgende onderwerpen:

- Onderwijsresultaten/opbrengsten
- Werving en benoeming toezichthouder

- Accountantsverslag 2018
- Eigen Risicodragerschap vervangingsfonds
- AVG en privacybeleid
- Uitbreiding huisvesting Al Qalam
- Bestuursformatieplan
- Begroting 2020
- Bestuursverslag en jaarrekening 2018
- Zelfevaluatie
- Beoordelen Dagelijks Bestuurder en WNT
- Honorering Algemeen Bestuur
- Ziekteverzuim
- Schoolbezoeken
- Algemene ontwikkelingen op bestuursniveau (o.a. veiligheid, kwaliteit)
- Vaststellen vernieuwde treasurystatuut
- Overdracht juridische eigendom van gebouw en terrein Polluxstrat 2 Alphen aan den Rijn

Daarnaast spraken gedurende het jaar leden van het Algemeen Bestuur zeer regelmatig met de Dagelijks Bestuurder over algemene beleidsaangelegenheden (zoals passend onderwijs) en ad hoc vraagstukken.

Werkbezoeken aan de scholen

Om zelf informatie te vergaren is er in 2019 aan beide scholen een informatief bezoek gebracht. Op deze wijze zijn de toezichthouders beter in staat goed in te schatten wat er op de "werkvloer" op de scholen speelt en realistische beelden tijdens de vergaderingen over het schoolgebeuren te hebben. Vanuit de scholen is wederom aangegeven dat men deze actieve betrokkenheid zeer op prijs stelt.

Burgerschap en identiteit

Zowel het Dagelijks Bestuur als het Algemeen Bestuur zijn zeer content over de wijze waarop de verschillende 'identiteiten' (van liberaal islamitisch tot orthodox islamitische leerlingen en tevens islamitische en niet-islamitische leerkrachten) uitstekend kunnen gedijen binnen de scholen.

Contact met de GMR

Naast het reguliere overleg van het Algemeen Bestuur waar de Dagelijks Bestuurder doorgaans aan deelneemt, heeft het Algemeen Bestuur ook gezamenlijke overleg gevoerd met de GMR. Onderwerp van overleg zijn o.a. geweest de begroting, lerarentekort, identiteit en communicatie.

Initiatieven gebaseerd op de regeling voor misstanden / de klokkenluidersregeling

In 2019 zijn er geen meldingen geweest.

Conclusie

Tot slot blijven we ons, ook in tijden van onzekerheid en blijvende schaarste op de arbeidsmarkt, vasthouden aan onze visie op kwaliteit van onderwijs, kansengelijkheid en identiteit. Dit alles voor het toekomstperspectief van onze leerlingen, leerkrachten én onze stichting!

Voorts spreken wij onze waardering uit voor de inzet en capaciteiten van onze personeelsleden en vrijwilligers.

Namens het Algemeen Bestuur,

Mohamed Belhassiouï
Voorzitter

KENGETALLEN

	2019	2018
Liquiditeit (<i>Vlottende activa / kortlopende schulden</i>)	6,43	6,50
Solvabiliteit 1 (<i>Eigen vermogen (excl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	81,65	80,60
Solvabiliteit 2 (<i>Eigen vermogen (incl. voorzieningen) / totale vermogen *100%</i>)	87,56	87,50
Rentabiliteit (<i>Saldo gewone bedrijfsvoering / totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	4,08	3,51
Weerstandsvermogen excl. MVA (<i>Eigen vermogen - materiële vaste activa</i>) / rijksbijdragen * 100%)	54,51	55,86
Weerstandsvermogen incl MVA (<i>Eigen vermogen / (totale baten (incl. fin. baten) * 100%</i>)	73,33	77,34
Huisvestingsratio Personele lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	5,83 80,44	5,37 82,66
Materiële lasten / totale lasten + fin. lasten (in %)	19,56	17,34

Liquiditeit

Het kengetal geeft aan in welke mate men in staat is om op korte termijn aan alle verplichtingen te voldoen.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in welke mate de bezittingen op de activazijde van de balans zijn gefinancierd met eigen of vreemd vermogen.

Rentabiliteit

In het bedrijfsleven wordt met de rentabiliteit de winst- of verliesgevendheid van een onderneming bedoeld. In het onderwijs (non-profit sector) wordt een relatie gelegd tussen het behaalde resultaat en de ontwikkeling hiervan op het weerstandsvermogen.

Het geeft aan welk deel van de totale baten resteert na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft inzicht in de capaciteit om onvoorziene tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

Huisvestingsratio

Het kengetal geeft aan de verhouding van de huisvestingslasten t.o.v. de totale lasten.

B1 GRONDSLAGEN

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking opgenomen de realisatiecijfers van het voorgaande jaar, alsmede de (goedgekeurde) begroting van het huidige jaar.

Het bestuur heeft zich een oordeel gevormd over de zaken die in het jaarverslag worden besproken en heeft voor de bedragen die in de jaarrekening zijn opgenomen schattingen gemaakt. Indien dit voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningpost.

Door afronding op hele euro's kunnen in het verslag kleine verschillen worden geconstateerd.

De jaarrekening is opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Als ondergrens voor de te activeren zaken met een gebruiksduur van langer dan 1 jaar wordt € 1.000 aangehouden.

De overige activagroepen met afschrijvingstermijnen zijn als volgt bepaald:

Aanpassingen gebouw/verbouwingen: variërend van 15 jaar t/m 40 jaar

Technische zaken: diverse afschrijvingstermijnen op basis van geschatte levensduur.

Meubilair: alle meubilair, met uitzondering van het speellokaal, 20 jaar; inrichting speellokaal 30 jaar.

Klim- klautertoestellen buiten 15 jaar. Diverse 10 jaar

ICT: tablets 3 jaar; computers, servers en printers 5 jaar; netwerkbekabeling 20 jaar; interactief schoolbord 10 jaar

Onderwijsleerpakket: methoden, apparatuur (zoals koelkast, tv, projectoren) 8 jaar.

Voor activa aangeschaft vóór 1 januari 2010 kunnen afwijkende termijnen gelden.

Vorderingen

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van

oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen en overlopende activa.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur. Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen reserves uit private middelen en reserves uit publieke middelen.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de instelling. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Per 31 december 2019 is een bestemmingsreserve gevormd i.v.m. de extra bekostiging ad € 75.132 die in december 2019 is ontvangen in het kader van de Regeling Bijzondere en aanvullende bekostiging PO en VO 2019 (Staatscourant 64683 d.d. 28-11-2019). Het bedrag is bestemd voor de extra loonkosten die in februari 2020 zijn uitgekeerd als uitvloeisel van de éénmalige salarisbetalingen zoals overeengekomen in de cao 2019-2020.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en vervolgens is goedgekeurd door de Raad van Toezicht (RvT).

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door de organisatie is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door het bestuur bepaald en betreft geen verplichting. Het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

Indien een beperkte bestedingsmogelijkheid door een derde is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsfonds

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. De voorzieningen worden opgenomen voor de nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubilea. Deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

De voorzieningen zijn verdeeld naar langlopend en kortlopend. Kortlopend heeft betrekking op het deel van de voorziening met een looptijd van maximaal één jaar. Het langlopend deel op het deel met een looptijd langer dan één jaar.

Voorziening jubilea:

Op grond van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Voor de berekening is uitgegaan van de datum van indiensttreding van de medewerker in het onderwijs. Vanaf deze datum bouwt de medewerker aanspraken op voor een te

ontvangen jubileum-gratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. Er is rekening gehouden met een variabele blijfkans en een rekenrente van 1 %. Voor instellingen met een aantal FTE van 50 of meer wordt gerekend met € 825 per FTE. Gelet op de omvang van de organisatie (meer dan 50 FTE) wordt de voorziening bepaald op € 825 per FTE.

Voorziening Duurzame Inzetbaarheid:

Op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving Onderwijs moet voor de gespaarde uren op basis van het ouderensverlof (werknemers van 57 jaar en ouder) een voorziening worden aangelegd. Deze voorziening is gebaseerd op een vooraf ingediend plan hoe deze uren de komende vijf jaren worden ingezet. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen), vermenigvuldigd met de loonkosten per uur. Alleen de bijdrage van de werkgever is in de voorziening berekend. Er is gerekend met een opnamekans van 80% en een rekenrente van 1% (gebaseerd op het model zoals beschikbaar is gesteld door de PO Raad).

Voorziening groot onderhoud:

De voorziening voor de gelijkmatige verdeling van onderhoudslasten wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten voor cyclisch groot onderhoud voor de komende 10 jaar op basis van het meerjarenonderhoudsplan. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van de voorziening gebracht.

Voor de voorziening groot onderhoud wordt gebruik gemaakt van de overgangsregeling zoals verwoord in de RJO artikel 4 lid 1c.

Langlopende en kortlopende schulden en overige verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld. De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de kortlopende schulden zijn te plaatsen.

De tot op heden ontvangen investeringssubsidies die dienen ter dekking van afschrijvingslasten van materiële vaste activa in de volgende jaren zijn ook opgenomen onder de langlopende schulden. In de jaarrekening 2016 waren deze nog verantwoord onder de kortlopende schulden; in de vergelijkende cijfers is dit aangepast.

Kasstroomoverzicht

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering en liquiditeit.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat (saldo van baten en lasten) als basis genomen. Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Transacties waarbij geen instroom of uitstroom van kasmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

RESULTAATBEPALING

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden. De instelling heeft in haar statuten geen

bepalingen opgenomen omtrent de verdeling van de winst. Er is dus geen statutaire regeling winstbestemming.

(Rijks)bijdragen

Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de exploitatie, verstrekt door het Ministerie van OCW, opgenomen. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van rijksbijdragen. Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clause) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden als terug te betalen subsidie zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen en subsidies

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen, verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de instelling de condities voor ontvangst kan aantonen.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten (waaronder ouderbijdragen) worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de cao uitbetaald. De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door het bevoegd gezag.

Pensioenen

De instelling heeft een toegezegd pensioenregeling bij Stichting Bedrijfspensioenfonds ABP. Op deze pensioenregeling zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte en contractuele basis premies betaald door de instelling. ABP hanteert het middelloon als pensioengevende salarisgrondslag. ABP probeert ieder jaar de pensioenen te verhogen met de gemiddelde stijging van de lonen in de sectoren overheid en onderwijs. Wanneer de dekkingsgraad lager is dan 105% vindt er geen indexatie plaats. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

De dekkingsgraad van het ABP ultimo 2019 is 97,8%
Per ultimo 2018 was deze 97%

Afschrijvingen

Materiële Vaste Activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva.

FINANCIELE INSTRUMENTEN

Algemeen

De in deze toelichting opgenomen gegevens verschaffen informatie die behulpzaam is bij het schatten van de omvang van risico's die verbonden zijn aan zowel de in de balans opgenomen als de niet in de balans opgenomen financiële instrumenten. De primaire financiële instrumenten van het bestuur, anders dan derivaten, dienen ter financiering van de operationele activiteiten van het bestuur of vloeien direct uit deze activiteiten voort. Het beleid van het bestuur is om niet te handelen in financiële instrumenten voor speculatieve doeleinden. De belangrijkste risico's uit hoofde van de financiële instrumenten van het bestuur zijn het kredietrisico, het liquiditeitsrisico, het kasstroomrisico en renterisico.

Marktrisico

De instelling is werkzaam in Nederland. Het valutarisico is daarmee nihil.

De instelling loopt geen prijsrisico's.

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen en rentedragende schulden.

Kredietrisico

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico.

Liquiditeitsrisico

Het bestuur heeft een treasurystatuut opgesteld waarin zij haar beleid omtrent liquiditeit heeft uiteengezet. Door tussentijdse monitoring en eventuele bijsturing worden liquiditeitsrisico's beheerst.

Liquide middelen, vorderingen en kortlopende schulden

Gezien de korte looptijd van deze instrumenten benadert de boekwaarde de reële waarde.

B2 BALANS PER 31 december 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
ACTIVA					
Vaste activa					
Materiële vaste activa	1				
Gebouwen en terreinen		44.561		46.356	
Technische zaken		87.877		98.146	
Meubilair		651.979		681.564	
ICT		260.635		188.530	
OLP en apparatuur		<u>151.383</u>		<u>201.658</u>	
			1.196.435		1.216.254
Financiële vaste activa	2				
Waarborgsommen		<u>77.550</u>		<u>48.750</u>	
			77.550		48.750
Vlottende activa					
Vorderingen	3				
Ministerie van OCW		254.654		230.964	
Overige overlopende activa		44.170		53.421	
Overige vorderingen		<u>7.693</u>		<u>6.086</u>	
			306.516		290.472
Liquide middelen	4		<u>3.436.762</u>		<u>3.245.119</u>
				<u>5.017.263</u>	<u>4.800.594</u>

B2 BALANS PER 31 december 2019

(na verwerking resultaatbestemming)

		31 december 2019		31 december 2018	
		€	€	€	€
PASSIVA					
Eigen vermogen	5				
Algemene reserve		4.014.558		3.862.768	
Bestemmingsreserves (publiek en privaat)		<u>82.189</u>		<u>6.301</u>	
			4.096.747		3.869.069
Voorzieningen	6				
Personeelsvoorzieningen		50.111		46.898	
Overige voorzieningen		<u>246.257</u>		<u>284.726</u>	
			296.368		331.624
Langlopende schulden	7				
overige langlopende schulden		<u>41.905</u>		<u>55.966</u>	
			41.905		55.966
Kortlopende schulden	8				
Crediteuren		199.243		157.309	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		172.259		165.076	
Schulden terzake van pensioenen		49.403		39.035	
Overige kortlopende schulden		12.968		14.487	
Overlopende passiva		<u>148.371</u>		<u>168.028</u>	
			582.243		543.934
				<u>5.017.263</u>	<u>4.800.594</u>

B3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Baten			
(Rijks)bijdragen	5.320.707	4.896.783	4.748.969
Overige overheidsbijdragen en subsidies	225.539	207.475	211.921
Overige baten	40.589	5.811	41.544
	<u>5.586.835</u>	<u>5.110.069</u>	<u>5.002.434</u>
Lasten			
Personele lasten	4.311.105	4.117.250	3.989.672
Afschrijvingen	240.469	158.429	169.693
Huisvestingslasten	310.530	418.500	257.343
Overige instellingslasten	496.255	573.350	409.176
	<u>5.358.358</u>	<u>5.267.529</u>	<u>4.825.884</u>
Saldo baten lasten	<u>228.478</u>	<u>-157.460</u>	<u>176.550</u>
Financiële baten en lasten			
Financiële lasten	800	800	844
Financiële baten en lasten	<u>-800</u>	<u>-800</u>	<u>-844</u>
Resultaat	<u>227.678</u>	<u>-158.260</u>	<u>175.706</u>

B4 KASSTROOMOVERZICHT 2019

Het onderstaande kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Hierbij wordt het saldo van baten en lasten als uitgangspunt genomen, waarop vervolgens correcties worden aangebracht voor verschillen tussen opbrengsten en ontvangsten en de kosten en uitgaven.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		228.478		176.550
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	203.295		169.693	
- Afschrijvingen desinvesteringen	-420.429		0	
- Mutaties voorzieningen	-35.256		127.490	
		-252.390		297.183
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	-16.045		-28.732	
- Kortlopende schulden	38.309		87.106	
		22.264		58.374
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		-1.648		532.107
- Betaalde interest	-800		-844	
		-800		-844
Kasstroom uit operationele activiteiten		-2.448		531.263
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-220.650		-206.595	
Desinvesteringen materiële vaste activa	457.602		0	
Mutaties leningen u/g	-28.800		-8.400	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		208.152		-214.995
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-14.062		-14.955	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-14.062		-14.955
Mutatie liquide middelen		191.643		301.313
Beginstand liquide middelen	3.245.119		2.943.807	
Mutatie liquide middelen	191.643		301.313	
Eindstand liquide middelen		3.436.762		3.245.119

B5 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

(na verwerking resultaatbestemming)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

	31-12-2019 €	31-12-2018 €
1 Materiële vaste activa		
Gebouwen en terreinen	44.561	46.356
Technische zaken	87.877	98.146
Meubilair	651.979	681.564
ICT	260.635	188.530
OLP en apparatuur	151.383	201.658
	<u>1.196.435</u>	<u>1.216.254</u>

	Gebouw- en en terreinen €	Tech- nische zaken €	Meubilair €	ICT €	OLP en appara- tuur €	Totaal €
<i>Boekwaarde 31 december 2018</i>						
Aanschafwaarde	53.832	121.775	891.852	484.183	534.540	2.086.182
Cumulatieve afschrijvingen	-7.477	-23.630	-210.287	-295.653	-332.881	-869.928
Boekwaarde 31 december 2018	<u>46.356</u>	<u>98.146</u>	<u>681.564</u>	<u>188.530</u>	<u>201.658</u>	<u>1.216.254</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	0	0	62.365	145.802	12.482	220.650
Desinvesteringen	0	0	-21.982	-235.742	-199.878	-457.602
Afschrijvingen	-1.794	-10.269	-79.630	-65.291	-46.311	-203.295
Afschr. desinvesteringen	0	0	9.661	227.337	183.431	420.429
Mutaties boekwaarde	<u>-1.794</u>	<u>-10.269</u>	<u>-29.585</u>	<u>72.106</u>	<u>-50.276</u>	<u>-19.819</u>
<i>Boekwaarde 31 december 2019</i>						
Aanschafwaarde	53.832	121.775	932.235	394.243	347.144	1.849.229
Cumulatieve afschrijvingen	-9.271	-33.898	-280.256	-133.608	-195.761	-652.794
Boekwaarde 31 december 2019	<u>44.561</u>	<u>87.877</u>	<u>651.979</u>	<u>260.635</u>	<u>151.383</u>	<u>1.196.435</u>

In de afschrijvingen meubilair zit een bedrag van € 25.000 aan extra afschrijvingen i.v.m. vervanging van meubilair eind 2020 wat nog niet volledig is afgeschreven.

Afschrijvingspercentages

	t/m
Gebouwen en terreinen	3,33 %
Technische zaken	6,66 %
Meubilair	5,00 %
ICT hardware	10,00 %
OLP en apparatuur	12,50 %

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€

2 Financiële vaste activa

Waarborgsommen	77.550	48.750
	<u>77.550</u>	<u>48.750</u>

Waarborgsommen

Waarborgsommen	77.550	48.750
	<u>77.550</u>	<u>48.750</u>

	Boek- waarde 1-1-19	Investeringen 2019	Desinvestering 2019	Boek- waarde 31-12-19
	€	€	€	€
Waarborgsommen	48.750	28.800	0	77.550
	<u>48.750</u>	<u>28.800</u>	<u>0</u>	<u>77.550</u>

31-12-2019	31-12-2018
€	€

3 Vorderingen

Ministerie van OCW	254.654	230.964
Overige vorderingen	7.693	6.086
Overige overlopende activa	44.170	53.421
	<u>306.516</u>	<u>290.472</u>

Ministerie van OCW

Bekostiging OCW	254.654	230.964
	<u>254.654</u>	<u>230.964</u>

Overige vorderingen

Vervangingsfonds inzake salariskosten	1.895	2.932
Overige vorderingen	5.798	3.154
	<u>7.693</u>	<u>6.086</u>

Overige overlopende activa

Vooruitbetaalde kosten	44.170	53.421
	<u>44.170</u>	<u>53.421</u>

31-12-2019	31-12-2018
€	€

4 Liquide middelen

Kasmiddelen	673	838
Banktegoeden	3.436.089	3.244.281
	<u>3.436.762</u>	<u>3.245.119</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	<u>31-12-2019</u>	<u>31-12-2018</u>
	€	€
Kasmiddelen		
Kas scholen	673	838
	<u>673</u>	<u>838</u>
Banktegoeden		
Betaalrekening bestuur	3.429.725	3.236.858
Betaalrekening school	6.363	7.423
	<u>3.436.089</u>	<u>3.244.281</u>

PASSIVA

5 Eigen vermogen

VERLOOPOVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

	Saldo 1-1- 2019	Resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-12- 2019
Algemene reserve	3.862.768	151.790	0	4.014.558
Bestemmingreserves publiek (A)				
Reserve aanv. bek. PO 2019	0	75.132	0	75.132
	0	75.132	0	75.132
Bestemmingsreserves privaat (B)				
Reserve schoolfonds	6.301	755	0	7.056
	6.301	755	0	7.056
Totaal bestemmingsreserves (A + B)	6.301	75.887	0	82.189
Eigen vermogen	3.869.069	227.678	0	4.096.747
Totaal vermogen	3.869.069	227.678	0	4.096.747

	Saldo 1-1- 2019	Dotaties	Onttrek- kingen	Vrijval	Saldo 31-12- 2019
6 Voorzieningen					
Personeel:					
Jubilea	46.898	5.287	-441	-1.633	50.111
	46.898	5.287	-441	-1.633	50.111
Overig:					
Onderhoud	284.726	97.000	-135.469	0	246.257
	284.726	97.000	-135.469	0	246.257
Voorzieningen	331.624	102.287	-135.910	-1.633	296.368

	Kort < 1 jaar	Middellang 1 - 5 jaar	lang > 5 jaar	Totaal
Jubilea	0	9.617	40.494	50.111
Onderhoud	99.667	78.502	68.088	246.257
	99.667	88.119	108.582	296.368

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€

7 Langlopende schulden

overige langlopende schulden	41.905	55.966
	<u>41.905</u>	<u>55.966</u>

	Boek- waarde 01-01- 19 €	Mutaties 2019 €	Boek- waarde 31-12- 19 €	Looptijd > 1 jaar €	Looptijd > 5 jaar €
Vooruit ontv. investeringssubs. gem. langl.	47.016	-8.250	38.766	27.927	10.839
Vooruit ontv. investeringssubs. Rijk langl.	8.950	-5.811	3.139	3.139	0
	<u>55.966</u>	<u>-14.062</u>	<u>41.905</u>	<u>31.066</u>	<u>10.839</u>

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
8 Kortlopende schulden		
Crediteuren	199.243	157.309
Belastingen en premies sociale verzekeringen	172.259	165.076
Schulden terzake van pensioenen	49.403	39.035
Overige kortlopende schulden	12.968	14.487
Overlopende passiva	148.371	168.028
	<u>582.243</u>	<u>543.934</u>
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonheffing	150.786	142.809
Premies sociale verzekeringen	-42	0
Premie vervangingsfonds / participatiefonds	21.516	22.267
	<u>172.259</u>	<u>165.076</u>
Overige kortlopende schulden		
Overige kortlopende schulden	12.968	14.487
	<u>12.968</u>	<u>14.487</u>
Overlopende passiva		
OCW niet geoormerkt: zij-instroom	9.260	0
Nog te betalen vakantiegeld	125.049	115.784
Vooruitontvangen investeringssubsidies gemeente	8.250	24.029
Vooruitontvangen investeringssubsidies OCW	5.811	5.811
Vooruitontvangen bedragen	0	10.299
Overige	0	12.106
	<u>148.371</u>	<u>168.028</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

Model G Specificatie posten OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Prestatie afgerond?	
	Kenmerk	datum			Ja (aankruisen wat van toepassing is)	Nee
Zij-instroom	994517-1	15-04-2019	40.000	40.000	☒	☐
totaal			40.000	40.000		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13 lid 2 sub b)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0	0

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Saldo 01-01 2019	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten 31- 12-2019	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
	Kenmerk	datum	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
totaal			0	0	0	0	0	

B6 TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019

Baten

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
(Rijks)bijdragen			
Vergoeding personeel	3.191.143	2.996.821	3.298.567
Aanvullende bekostiging PO 2019	75.132	0	0
Vergoeding Materiële Instandhouding	605.236	592.820	566.666
Vergoeding PAB	614.184	611.679	539.303
Niet-geoormerkte subsidies	608.515	490.463	136.113
Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	226.498	205.000	208.321
	<u>5.320.707</u>	<u>4.896.783</u>	<u>4.748.969</u>
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente: subsidie schakelklas	185.760	185.000	185.760
Gemeente: overige vergoedingen	15.750	0	3.000
Gemeente: vrijval investeringssubsidies	24.029	22.475	23.161
	<u>225.539</u>	<u>207.475</u>	<u>211.921</u>
Overige baten			
Baten schoolfonds	1.245	0	0
Baten cluster 1 en 2	0	0	875
Vrijval investeringssubsidie OCW	5.811	5.811	7.141
Ouderbijdragen	4.205	0	11.085
Overige baten personeel	29.118	0	0
Overige baten	210	0	22.443
	<u>40.589</u>	<u>5.811</u>	<u>41.544</u>

Lasten

Personele lasten

Lonen en salarissen	2.778.546	3.548.750	2.680.213
Sociale lasten	683.024	0	659.878
Pensioenlasten	434.537	0	342.734
Overige personele lasten	501.611	568.500	432.189
Uitkeringen (-/-)	-86.613	0	-125.342
	<u>4.311.105</u>	<u>4.117.250</u>	<u>3.989.672</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Lonen en salarissen			
Salariskosten directie	300.692	292.500	284.636
Salariskosten OP	2.798.232	2.575.000	2.538.059
Salariskosten OOP	482.067	440.000	419.365
Salariskosten t.l.v. vervangingsfonds	12.754	0	48.070
Salariskosten vervanging eigen rekening	0	0	924
Salariskosten zw gerelateerde vervanging	23.521	7.000	7.255
Salariskosten SWV (extra ondersteuning)	0	0	29.239
Salariskosten gem. VVE	0	0	25.544
Salariskosten gem. Schakelklas	202.566	175.000	176.420
Salariskosten gem. Verlengde schooldag	0	0	87.792
Onkostenvergoeding via salaris	8.982	11.000	10.776
Salariskosten ouderschapsverlof	50.357	28.000	28.229
BAPO kosten	16.936	20.250	26.516
Correctie sociale lasten	-683.024	0	-659.878
Correctie pensioenen	-434.537	0	-342.734
	<u>2.778.546</u>	<u>3.548.750</u>	<u>2.680.213</u>
Sociale lasten			
Sociale lasten	683.024	0	659.878
	<u>683.024</u>	<u>0</u>	<u>659.878</u>
Pensioenlasten			
Pensioenlasten	434.537	0	342.734
	<u>434.537</u>	<u>0</u>	<u>342.734</u>
Overige personele lasten			
Nascholing	42.088	35.000	24.947
Mutatie VU/EJU	0	0	-249
Kosten Arbo	25.879	24.000	17.641
Dotatie voorziening jubilea	5.287	0	4.178
Vrijval voorziening jubilea	-1.633	0	0
Wachtgelders niet vergoed PF	0	3.000	14.348
Overige personeelskosten	47.464	65.500	53.257
Kosten werkdrukvermindering	137.354	0	50.932
Personele kosten contractbasis	27.251	240.000	63.971
Personele kosten extra ondersteuning (LGF)	217.923	201.000	203.165
	<u>501.611</u>	<u>568.500</u>	<u>432.189</u>
Uitkeringen (-/-)			
Uitkeringen (-/-)	-86.613	0	-125.342
	<u>-86.613</u>	<u>0</u>	<u>-125.342</u>

Personeelsbezetting

	2019	2018
	Aantal FTE's	Aantal FTE's
DIR	3,00	2,96
OP	45,34	42,88
OOP	12,55	11,85
	<u>60,89</u>	<u>57,69</u>

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
Afschrijvingen			
Gebouwen en terreinen	1.794	1.794	1.794
Technische zaken	10.269	8.610	8.494
Meubilair	79.630	52.700	50.649
ICT	65.291	51.500	63.372
OLP en apparatuur	46.311	43.825	45.384
Desinvesteringen activa	37.173	0	0
	<u>240.469</u>	<u>158.429</u>	<u>169.693</u>

Huisvestingslasten

Huur huisvesting/terrein	11.303	20.000	19.377
Dotatie onderhoudsvoorziening	97.000	47.000	47.000
Onderhoud gebouw/installaties	28.282	159.500	15.719
Energie en water	61.998	63.000	65.200
Schoonmaakkosten	92.587	96.500	91.148
Heffingen	16.316	29.000	17.173
Bewaking en beveiliging	1.230	3.500	1.630
Overige huisvestingslasten	1.814	0	97
	<u>310.530</u>	<u>418.500</u>	<u>257.343</u>

Overige instellingslasten

Administratie- en beheerslasten

Administratie en beheer	37.348	37.500	36.525
Reis- en verblijfkosten	9	750	35
Accountantskosten	5.487	10.000	5.657
Telefoonkosten	50	250	-41
Overige administratie- en beheer	822	7.000	1.963
	<u>43.716</u>	<u>55.500</u>	<u>44.140</u>

Inventaris en apparatuur

Onderhoud vervanging meubilair	620	98.000	7.374
	<u>620</u>	<u>98.000</u>	<u>7.374</u>

Stichting Islamitische Scholen Rijn & Gouwe, Alphen aan den Rijn

	Realisatie 2019 €	Begroting 2019 €	Realisatie 2018 €
<i>Overige</i>			
Representatiekosten	884	750	28
Contributies	13.732	15.500	13.206
Excursies / werkweek / sport	0	0	614
Buitenschoolse activiteiten	165	0	163
Schoolgids	0	2.000	0
Medezeggenschap	453	3.000	50
Verzekeringen	3.649	4.000	3.649
Portikosten / drukwerk	489	3.250	2.647
Kantinekosten	0	500	447
Culturele vorming	34.024	60.000	21.876
Schooltest / onderzoek / begeleiding	1.585	0	0
Materiele kosten extra ondersteuning	9.251	10.000	4.230
Mat. kst Schakelklas	12.923	12.000	13.965
Mat.kst. Verlengde schooldag	0	0	3.177
Lasten schoolfonds	4.694	0	4.784
Feesten en jubilea	4.418	6.500	5.013
Overige uitgaven	1.047	2.000	124
	87.315	119.500	73.972
<i>Leermiddelen (PO)</i>			
Onderwijsleerpakket	197.326	177.850	183.502
Informatietechnologie	136.857	92.500	72.220
Kopieerkosten	30.420	30.000	27.967
	364.603	300.350	283.690
Totaal Overige instellingslasten	496.255	573.350	409.176
Financiële baten en lasten			
Financiële lasten			
Overige financiële lasten	800	800	844
	800	800	844
Totaal financiële baten en lasten	-800	-800	-844

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Specificatie honorarium			
Onderzoek jaarrekening	5.487	10.000	5.657
Andere controleopdrachten	0	0	0
Fiscale adviezen	0	0	0
Andere niet-controle-diensten	0	0	0
Totaal accountantslasten	5.487	10.000	5.657

In de kosten voor onderzoek van de jaarrekening is een afrekening over de controle van voorgaand jaar opgenomen.

B7 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische Vorm 2018	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2019 EUR	Resultaat jaar 2019 EUR	Art.2:403 Ja/Nee	Deelname %	Consolidatie Ja/Nee
SWV Rijnstreek	Stichting	Alphen a/d Rijn	4	NB	NB	nee	0	nee
SWV PO Midden Holland	Stichting	Gouda	4	NB	NB	nee	0	nee

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Art. 2:403 BW:Nee invullen, tenzij SWV als rechtspersoon behoort tot een groep.